

CRONICA

D'Altimira a Glozel

Abans de pronunciar-se rotundament sobre l'afer de Glozel, convé saber la història de l'afer d'Altimira. Nosaltres no tenim cap coneixement directe de les troballes glozelianes, ni som prou agosarats per a assegurar que l'afer de Glozel és de la mateixa natura que l'afer d'Altimira. Però tampoc estem segurs que no es pugui repetir el cas, amb més o menys variants. I el cas és que quan van ésser descobertes les pintures paleolítiques de la cova d'Altimira, el món científic va declarar que es tractava d'una mistificació evident; i el seu descobridor va passar la resta de la vida sota la humiliant acusació de falsari.

Es oportú de fer història del dramàtic cas d'Altimira. L'any 1879, un intel·ligentíssim aficionat als estudis prehistòrics, Marcell de Sautuola, va descobrir casualment, en la cova d'Altimira, prop de Santillana del Mar (província de Santander), les pintures d'animals que han fet famosa aquella cova. Es tractava de representacions polieromes d'animals. Eren figures d'un realisme punyent i d'una força artística admirable. Els pintors troglodites tenien una retina meravellosa, sobretot per a copsar el moviment dels animals... Després dels primers moments d'entusiasme per aquella descoberta que feia remuntar l'origen de l'art fins als temps de la pedra tallada, vingueren les objeccions, cada vegada més fortes. Allò no podia ésser. Era impossible que l'home de l'Edat de Pedra hagués pintat aquelles figures. Era inversemblant que unes tals figures s'haguessin conservat durant mil·lenars d'anys. Com més es discutia sobre la descoberta, més clar apareixia que es tractava d'una desvergonyida falsificació. Els savis més savis en els estudis prehistòrics, Edouard Harlé i Emile Cartailhac, es pronunciaren resoltament contra l'autenticitat de les pintures d'Altimira. Crítiques artístiques declaraven que aquelles figures d'animals no podien ésser sinó pintades per l'home modern. Químics carregats de tubs i retortes presentaven proves científiques de la no antiguitat de les pintures. Aviat tothom va estar convençut que Marcell de Sautuola era l'autor d'una falsificació escandalosa. Va quedar isolat, desprestigiat, mal vist fins pels seus amics personals. Només un home de ciència va restar al seu costat: aquest home era un català de València, Vilanova i Piers, professor de Geologia a la Universitat de Madrid.

Al cap de nou anys de la seva descoberta, Marcell de Sautuola moria. I moria sota el pes de l'acusació de falsari. És probable que aquest drama hagués escurçat la seva vida. Quan Sautuola va ésser enterrat, les pintures de la cova d'Altimira ja estaven enterrades així mateix... Però, al cap de pocs anys, el problema, que ja s'havia donat per resolt, en sentit desfavorable a l'autenticitat, va tornar a plantejar-se novament. L'any 1895 va començar la sèrie de descobertes de pintures rupestres al Migdia de la Gàl·lia. Aquelles pintures eren anàlogues a les d'Altimira. Rivière va descobrir les pintures de La Vache. Un any després, Daleau va descobrir les pintures de la cova de Pair-non-Pair. L'any 1902 van ésser descobertes les pintures de Combarelles i Font de Gaume. Ja no hi havia cap dubte sobre la realitat de l'art paleolític. Quedava prou clar que l'home de l'Edat de Pedra havia cobert de pintures les seves parets. I es veia que les pintures de la cova d'Altimira eren autèntiques, absolutament autèntiques. Tots els arguments, demostracions, fórmules i equacions dels altimiritans caigueren en un ridícul terrible. La memòria de Marcell de Sautuola va ésser plenament reivindicada. Aquesta reparació pòstuma era un deute d'honor per als qui, honestament equivocats, havien declarat apòcrifes les pintures sobre la roca. L'any 1902 Cartailhac va escriure a la revista *L'Anthropologie*, de París, una declaració titulada *Mea culpa d'un sceptique*. Així al cap de vint-i-tres anys d'haver-se descobert les pintures.

És possible que el final de l'afer de Glozel sigui diferent del final de l'afer d'Altimira. De tota manera, trobem inadmissible la tesi dels qui diuen que l'afer de Glozel és clos. Pot donar-se per segur que les discussions duraran encara molts mesos i potser molts anys. El dictamen de la Comissió oficial té una innegable importància, sobretot en allò que es refereix a l'estat del terreny on s'han fet les troballes. Però fins en el cas d'haver-hi frau, no pot dir-se massa aviat fins on arriba, ni de quina manera ha pogut fer-se fins aviat. Un hom comprèn la falsificació i la introducció en el terreny d'uns quants objectes. Costa més d'explicar que això hagi succeït amb milers d'objectes diferents. Un amic nostre diu que, en el cas de Glozel, la falsificació costa almenys tant d'explicar com l'autenticitat. Més val, doncs, esperar el descabellament de l'afer. Un debat d'aquesta naturalesa no queda tancat amb un dictamen ni amb dos.

A. ROVIRA I VIRGILI

De Portugal

Resum de la situació política

Es sabuda la manera com el director de la Impremta Nacional, Lluís Derouet, fou assassinat per un còrrer sense feina, a conseqüència d'un concurs advers per a entrar a l'establiment de l'Estat. El Govern hi veu un reclutament de l'activitat revolucionària, i s'afanya a tancar les oficines de la Confederació del Treball, l'òrgan oficial del qual en la premsa, el diari "A Batalha", ha estat suspès d'uns quants mesos ençà, i de fer anunciar que el Govern es dedicaria a atenuar la crisi de l'habitatge. Les instal·lacions de l'antic diari de la C. G. T. servien, doncs, d'habitatge d'obres que no poden pagar un lloguer superior a les seves disponibilitats.

Poc després de l'assassinat del director de la Impremta Nacional, el coronel Raúl Estevez, comandant del regiment de sapadors ferroviaris i antic director dels ferrocarrils de l'Estat, qui perill d'ésser mort a casa seva pel revòlver d'un desconegut. Els diaris només en van parlar els primers dies, perquè la censura és molt rigorosa quan es tracta d'atemptats contra l'ordre establert, i no se sap si la policia ha intervingut en la captura de l'autor de l'atemptat.

Al cap de pocs dies d'aquests incidents el ministeri de l'Interior va dissoldre la Unió dels professors d'ensenyança primària, amb motiu de les seves contactes amb la Tercera Internacional, i va fer detenir alguns dels seus elements més actius. Tot això pel que afecta al país català. Pel que fa al polític la situació resta igual, si no fa de vegades corre el rumor que estegui a la

Full de dietari

LA PARAULA I L'ACCIO

"La Ciutat i la Casa", esplèndida revista d'arquitectura i d'art, dirigida per Rafael Benet, ha consagrat tot un número a Pòblet. Heus ací que en poc temps aquest venerable monestir vaig derruir per la incúria i pel salvatisme, ha succeït un seguit de comentaris. El mateix arquitecte César Martinelli que avui omple les pàgines de "La Ciutat i la Casa", adés ens ha ofert un volum nodrissim de la "Colecció Sant Jordi". Poc temps abans havia aparegut l'obra monumental de Lluís Domènech i Montaner. El nombre d'articles i de gràfics publicats per les altres revistes i diaris de Catalunya, ha estat veritablement extraordinari. Diríem talment que els catalans volem, a còpia de lletra impresa, fer-nos perdonar els nostres pecats de negligència i d'estultícia.

No ens en queixem. Si cadascú que escriu de Pòblet anés a refer-hi un pam de paret o de columna, és probable que el redreçament del monestir faria molta via... Però, més se'n fa creant una atmosfera com la que s'ha creat en aquestes darreres anyes. Al capdavall, n'ha sortit un propòsit oficial de restauració que ja ha donat els seus primers fruits i que, si no afegim el nostre interès per la venerable i formidable ruïna, en donarà molts més.

L'acció és admirable. Però cal, tot admirant-la, no oblidar que una acció fructífera neix d'un ambient de paraules. En el començament era el verb...

El nostre company Puig i Ferrer ha recollit en aquestes planes uns símptomes eloqüents de l'èxit que ha assolit en els medis obrers la persistent campanya en pro de la lectura que hem fet tots plegats. Ens consta que en els medis burgesos tampoc la llavor no ha estat estèril. Hi ha, a hores d'ara, nombre d'advocats, metges, enginyers, comerciants, que comencen a adonar-se de la necessitat de llegir. Tenir una biblioteca és una ambició cada dia més corrent i més intensa. Ara ja hi ha persones que en fer els honors de la casa a llurs amants, s'afanyen a mostrar tant de no poder-los mostrar una biblioteca amb unes quantes dotzenes de volums com de no poder-los enlluir amb la lluentor d'una sala de bany ben parada.

La paraula amb llavors de passió o d'intel·ligència, i si n'ha fet, si en farà de miracles! Redreça les pedres de Pòblet, fa llegir llibres... Fora pueril creure que l'eficiència del verb s'atura en aquestes meravelles.

CARLES SOLDEVILA

en quina mesura un emprèstit exterior serà consentit per les potències internacionals del diner. El que ens interessa des del nostre punt de vista documental és que el Govern portuguès hi té molt de punt. Portugal, de molt de temps ençà, és un país deficitari, malgrat les colònies que encara esperen el Govern apte a posar-les en valor, transformant les seves riqueses virtuals en riqueses positives. Durant els últims anys de Govern monàrquic i amb els primers Governos republicans i després amb la guerra, la crisi financiera no ha fet sinó agreujar-se cada vegada més, la qual cosa s'ha traduït en un deficit anual d'alguns milers de milions. El Govern militar reeixirà en els esforços que fa per posar fi a una situació dolorosa en molts conceptes?

Es, doncs, la situació financiera del país la que ho domina tot. L'activitat dels mateixos partits de l'oposició és determinada per la crisi financiera; i tan aviat es diu que els partits esperen que el Govern ho acabi amb la realització d'un emprèstit exterior, per a intentar un nou cop de força, com s'assegura que els partits proven d'evitar per tots els mitjans, àdhuc els revolucionaris, que el Govern militar contracti l'emprèstit, i domini la crisi financiera, i amb el mateix cop de mà, la situació política.

AUGUST DA COSTA

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Ara em sap greu d'haver-me fet tallar els cabells: aquesta moda em fa massa jove. (De "Passing Show", de Londres.)

La crisi de l'Església anglicana

Liverpool, desembre

L'Església anglicana, ja no massa sòlida i compacta pel que fa als seus adherents, acaba de rebre un cop tan seriós que resulta "completament" justificat parlar de crisi. De vint anys ençà es treballa pacientemente, pels òrgans adequats de l'Església d'Anglaterra, a fi d'introduir certes reformes litúrgiques, aconsellades per l'evolució dels temps i pel fet que una part del clergat i dels fidels ja no se subjectaven estrictament a l'antiga litúrgia, que data de l'any 1522.

Fóra tasca llarguíssima de seguir d'una a una les fases per què han passat la reforma i la discussió, fins arribar a l'aprovació per l'Assemblea Eclesiàstica, del nou *Prayer-book*. En el pròxim número de la *Revista de Catalunya* procurarem donar-ne un esquema. Allò que ens interessa ací és sols de fer remarcar que les tasques han estat sumament laborioses i consciencioses, i que, segons deia *The Times* en un llarg historial que feia de la qüestió, tothom que, per la seva situació, per la seva ciència o per la seva experiència, mereixia d'ésser escoltat, ho ha estat peticionament.

Però la reforma havia d'ésser finalment aprovada pel Parlament, i després d'haver passat a la Cambra dels Lords per la força majoria de 241 vots contra 88, ha estat rebutjada a la Cambra dels Comuns per més de trenta vots de majoria (240 contra 207). La sorpresa ha estat enorme. Els bisbes d'Anglaterra estaven tan segurs de l'aprovació del nou *Prayer-book*, que n'havien llançat a la circulació diversos centenars de milers.

«A què es deu el refús de la Cambra dels Comuns? Sembla que és degut, principalment, a un moviment d'afirmació protestant que en aquestes darreres temps, amb motiu del debat parlamentari que anava a tenir lloc, s'ha accentuat més i més. «La Cambra dels Comuns — escriu comentant el vot *The Daily Telegraph* — a desgrat de tot el que se pugui dir en sentit contrari, és en contacte amb el sentiment popular, i aquest sentiment es mostra en la sorprenent renouança un protestantisme profundament genuí». Els adversaris del nou *Prayer-book* han recollit principalment els seus arguments en la fidelitat a la tradició de l'Església anglicana en tant que església reformada. L'ombra de Roma ha estat evocada en els debats parlamentaris i extra-parlamentaris. Roma és a l'agitat, procura atraure l'Església d'Anglaterra, un dels seus més alts desitjos és el de tornar-la a la comunitat catòlica-romana. Les modificacions introduïdes en la litúrgia tradicional anglicana pel nou llibre de pregàries constitueixen un pas més cap a l'atansament. Els adversaris de la reforma no han hagut de fer gaire cosa més que posar ben de manifest aquests atansament, traduït en una més gran similitud en els serveis religiosos, per decantar cap a l'oposició no sols els vacil·lants, sinó també alguns dels que eren favorables a la reforma.

I, tanmateix, la finalitat de la reforma era de conservar, dins l'Església anglicana, l'ordre i la unitat, que es trobaven amenaçades. Pocs dies abans de la presentació del *Prayer-*

book al Parlament, *The Times* escrivia: «Les veritables preguntes que han de posar-se aquells qui han de votar al Parlament són aquestes: «¿Es el nou *Prayer-book* un bon mitjà per assegurar l'ordre dins l'Església d'Anglaterra? ¿Ajudarà a mantenir aquella ordenada llibertat que constitueix la tradició de l'Església? ¿Dotarà a l'Església un actiu mitjà per a acudir a les necessitats de la nació? I la resposta de *The Times* era afirmativa.

No havent estat aprovada la reforma, l'ordre i la unitat de l'Església anglicana segueixen, doncs, amenaçats; i ara més greument que abans. ¿En resultarà un acreixement en els rengles dels catòlics romans? ¿Vendrem els anomenats anglo-catòlics, qui constitueixen la part de l'Església anglicana més atansada a Roma, passar a l'obediència papal? ¿Veuem, al contrari, una escissió a l'extrem oposat? Vet aquí algunes preguntes que molta gent es formula avui a Anglaterra.

Un altre problema que el refús de la Cambra dels Comuns ha enfondit, és el de les relacions de l'Església i de l'Estat. Veuu s'eleva perquè els camps siguin per sempre més separats i perquè no pugui repetir-se el cas que una reforma que ha rebut l'aprovació de l'Assemblea eclesiàstica en els seus tres braços — Bisbes, Clergat i Laics — hagi d'ésser arreconada pel sol fet que la Cambra dels Comuns es pronunciï contra ella.

Davant la gravetat de la situació, l'arquebisbe de Canterbury ha recomanat a tothom, clergat i fidels, serenitat, paciència i caritat. Els bisbes contraris a la reforma — sols quatre — es mostren molt satisfets del fracàs de la reforma. Un d'ells, el doctor Barnes, bisbe de Birmingham, ha declarat a un redactor de *The Daily Telegraph*: «Estic profundament agraït. Els representants del poble anglès han salvat la doctrina de l'Església anglicana. Els Comuns han demostrat que no volen abandonar l'heretatge religiós que ens ve de la Reforma». Aquest bisbe de Birmingham és el qui, pocs mesos fa, va provocar un gran escàndol amb les seves desatencions i va donar lloc a l'incident de la Catedral de Sant Pau, on un sacerdot el va desautoritzar públicament en un dia de gran cerimònia. Ell es troba al cap dels anomenats modernistes i combat la doctrina de la presència real de Jesucrist en el pa de l'eucaristia, en termes ofensius per a la major part dels fidels. El doctor Barnes no s'està d'empesar arguments com aquest: «Que es faci un anàlisi químic del pa de l'eucaristia, a veure si algh hi troba que s'hi ha operat un canvi».

Tot plegat ens produeix una sensació fortíssima de contrast. Veuu una tan viva intervenció dels llocs en les qüestions religioses, veure com constitueixen un dels braços de l'Assemblea eclesiàstica; veure com discuteixen en qüestions de dogma i de litúrgia i com poden arribar a posar el veto a un acord eclesiàstic, són coses que no poden menys de deixar-nos admirats, sobretot si les comparem amb el que s'esdevé en les nostres latituds.

FERRAN SOLDEVILA

Informacions de "La Publicitat"

Els precursors de l'aviació

I Els colomistes

Una interessant conversa amb Pompeu Fabra

Us marea d'anar en avió? Si? Doncs aneu a Madrid i haurau realitzat una meravella: anar a Madrid per mar amb tots els efectes d'un viatge marítim, i si és veritat el que diuen que el que marja són les ondes llargues de la ràdio, aquelles que us van aixecant, aixecant el vaixell lentament fins que xapi, el deixen caure com un tallant (no sentiu una salverra estranya a les genives, no somrieu? una manera amable, per dissimular?).

Les nostres avis no tenien aquestes avantatges, però no per això deixaven de portar l'aviació i els seus encisos en el més profund, tractant-se del cor, sol ésser en el més pregon.

No tots eren creients, per això, i és tan jove l'aviació, que nosaltres hem conegut un senyor que amb ulls d'il·luminat i veu de profeta — que, segons sembla li resultà de falsat, encara que ell fos de Valls — deia horroritzat de les heretgies que es feien córrer quan els Wright començaren, que "no es volaria mai, que això era contra Déu i contra Natura, i que era un somni impossible".

Mentretant, però, d'altres n'hi havia menys incrèduls i, tot esperant Lindbergh, pujaven al terrat i feien volar els coloms, o engegaven l'estel als dies de festa. I Lindbergh no els ha desencanyat.

Precisament parlant d'això, Pompeu Fabra, el nostre il·lustre filòleg, l'enginyer inventor de l'"extrallexicònia", tan estimada de nosaltres,

Pompeu Fabra, porta-pipa intrèpid, es trobà, diem, ésser del temps d'estels i de coloms — dels darrers temps —, aquests magnífics substituïts de l'aviació encara no nascuda, que, com tots els diaris, no feien més que emplenar un buit com podien.

—Barcelona, vista des d'un terrat, us giréssiu del costat que volguéssiu, estava erissada de torratxes fetes de fustes i altres coses. Hauríeu dit un panorama com aquell que es veia a la il·lustració de la Història d'Espanya, on apareixien les torres dels elefants de la "batalla de Zama"; però a l'inrevés d'aquestes, les nostres torratxes llançaven coloms. De tant en tant, de lluny en lluny veïeu un senyor en mangues de camisa i una canya llarga als dits amb un mocador de butxaca al cap d'amunt, fent grans gestos a un vol de coloms que anava d'ací d'allà (que per aquell temps no era encara una revista), fent giravolts mentre el sol es ponia en un capvespre transparent sense hora d'estiu, d'un dia de feina.

Calia, però, veure-ho els dies de festa: tot un poble dalt dels terrats agitava la canya i les corones de coloms, coronant Venus de grans bigots calgruts, corbates comprades fetes i nuns planxats i rodons, rivalitzaven amb les oronetes en el campionat de vol ràpid.

—I aquest era el gran plaer? —Oh, no! Veureu: allò era un joc, una burla, un escort de destresa, una

COMENTARIS

Jubileus literaris per a l'any vinent

El costum, arrelat d'un quant temps ençà en el món de les lletres i de les arts, de commemorar els cent o els cinquanta anys dels autors i de les obres mestres, serveix d'excepció a una tasca de revisió. Així una obra, per bé que realitzada, es troba en continuat devenir, a través de la visió personal de cada època, cada escola i cada crític. Només resta immutuable allò que a ningú no interessa. No és pas l'obra consagrada la que, de fet, ha sortit ja del va-i-ve de la crítica: és l'obra morta.

Nosaltres, però, oblidem massa — o potser encara no ens n'hem adonat — que la nostra renaixença literària té ja una perspectiva històrica. En menys d'un segle, el moviment intern i les influències exteriors s'han combinat de tal manera, que marquen períodes, més o menys llargs, caracteritzats ben diversament. Enguany el cinquantenari de *L'Atlàntida* ofereix l'avenimentosa — que hem negligit — de reprendre els estudis verdaguerians.

El món intel·lectual es prepara a celebrar l'any vinent dos centenaris, el d'Ibsen i el de Tolstoi. El transcendentalista escandinau havia nascut a Oslo (llavors Cristiania) el dia 16 de març de 1828; l'apòstol rus, a les seves terres de Jasnaja-Poliana el dia 28 d'agost. No són pas dos centenaris catalans, però, pel relleu dels homes de qui es tracta, bé hauríem de celebrar-los també nosaltres. I escurria que ho féssim d'una manera ben nostra.

Estudiar en ells mateixos Ibsen i Tolstoi prou ha estat fet i prou ataurat arreu els crítics més ben situats per a realitzar-ho. Una cosa ens interessa, però, que o nosaltres la farem o ningú: estudiar Ibsen i Tolstoi en relació a les nostres lletres, escatir la data i la via per les quals ens foren coneguts primerament, mesurar el grau i la forma de llur influència. En l'hora agitada del nostre fi de segle, entre l'Exposició i la Solidaritat, — període que, en mig de crítics i de faccides, d'impropis i de trencadissa, va posar tanmateix els fonaments d'una qualitat que ha rumbejat després el "període constructiu" — en aquells moments del modernisme i de la *ceba*, quan hom escrivia Joventut, Vida, Força, Amor — així, amb majúscula — el nom exòtic d'Ibsen retrunyia com un crit de guerra. Tolstoi havia fet abans la seva aparició, menys sorollosa, és clar, — perquè li mancava el ressonador del teatre, sense el qual cap autor no arriba a la massa del poble, — però no pas menys eficaç entre els escriptors.

De l'entrada de Tolstoi al camp de les nostres lletres podria dir-nos com ben interessants el veterà Narcís Oller: potser només li caldria d'estreure algunes pàgines de les seves *Memòries* inèdites. El grup de *L'Avenç* i Adrià Gual ens parlarien de les primeres batalles pro-Ibsen. Els crítics resseguirien el fet de la influència directa i indirecta d'Ibsen i de Tolstoi fins als joves contemporanis. Adhuc els bibliògrafs, deixant-se per una estona de gòtics i d'incubables, trobarien matèria curiosa i entretinguda en aquelles pobres edicions d'a penes i d'a dos rals que foren les primeres a popularitzar els noms del rus i del noruec.

No aprofitarem, així, el doble centenari d'Ibsen i de Tolstoi per a enfondir un capítol de la nostra renaixença? — N.

guerra amb premisses. Cada colomista dominava més o menys bé el seu vol, amb l'ajut de l'ala i el drap blanc feia fer als seus coloms les evolucions més diverses; després, com que es coïncien del barri, feien tractes i combinacions; feien barrejar els coloms i quan els tenien en un sol vol cadascú els cridava per a ell; i el vol es desfilava i, quasi sempre, es desfilava malament; i uns coloms passaven d'un vol a l'altre. Calia vista al propietari per a saber si hi guanyava o hi perdía i, si veia el primer, el seu guany estava tot seguit en fer baixar els coloms i tancar-los al colomar. Guany i pèrdues es liquidaven en acabar el joc; o bé es pagava la diferència en coloms canviant presoners, o bé es compraven aquells en diner. Però hi havia també el joc entre els colomistes renyits, i en aquest el pacte era cruel; no es tornaven els presoners; colom pres, colom a la cassola. Dura lex, etc.

Naturalment, hi havia coloms especials, més obedients que els altres, ensenyats a atraure víctimes, coloms que eren l'orgull del colomar i el terror dels rivals, i dels quals es parlava al cafè amb admiració, enveja o ràbia. També hi havia drames, i desaparicions misterioses que deixaven consternada tota una família.

Però la fe no moria i els ulls es mantenien enlaire. Vingueren, amb el temps, altres coses, altres modes; hi quedat algun colomar ferm encara i els

vella colomistes desil·lusionats, aquells per als quals els coloms no eren un anunci de l'aviació, s'han refugiat en el cos de colomistes municipals i amb mirada enternida escampen la vista pel cel i les vees per terra de les places i dels parcs.

—I els estels? —Els estels han mort del tot; només en queden fantasmes. Demà els ressuscitem.

ANGEL FERRAN

El càstig de la lectura

Un anglès, humorista segurament, ha tingut una idea lluminosa. Diu: «Per què numerar les pàgines dels llibres? Quin interès té el lector per saber que ha llegit ja 43 pàgines, 67, 625? El que és útil és de saber les pàgines que manquen per arribar al final. Així, doncs, cal numerar les pàgines a l'inrevés, posant el 2, i l'1 a la penúltima i darrera pàgina. D'aquesta manera el lector sabria sempre que no ha de llegir més que X pàgines i així l'encoratjaria o l'emplenaria de terror».

Naturalment que açí no es pensa en aquells que no llegeixen per força ni en els llibres en llengua hebrea, que caldria numerar del dret, ja que es llegeixen de l'inrevés.

ANY NOU

—I digui: en què es consisteix que l'any és nou? —En què era l'any vell.

NOTICIARI

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona: 1.000
Península Ibèrica, trimestral: 750
Amèrica Llatina: 750
Altres països: 900

Treballant en la càrrega d'un carro, a la fàbrica de cola, S. A. Barcelonès, barriada de la Farola, el carreter Fidel Garcia i Pérez, de 36 anys, es va produir una contusió i diverses erosions al peu dret.

Epicerie Française

Hospital, 32, i Morera, 1
Sucursal:
Salmeron, 133, i Rambla del Prat, 2
Crème d'Isigny, Mantega fina de taula, Formatges Savais, Chester, Cantal, Beaumont, Lorraine, Munster, Romatour, Camembert, Brie, Gorgonzola.
Terrines, Paté i Saucisson de Foie gras trufat "Marie".
Fiambres: Bacon, Jambon York, Caviar de Rússia, Salmó fumat.
Vins de Múla, Moscatell, Lacrima, Pajarete, Pere Ximen de la casa Scholtz, collita 1885, a ptes. 9'50 ampolla.
Chianti Rufino, Marsala Florio, Xampany Ruinat Sillery, La Marechale, Vin Brut, Caves "Mont-Ferrant", Carte Bleue, Extra-doux, Demi-sec, Extra Dry, Creaming wine, Licores de la Grande Chartreuse, groc i verd.
Cognac "Napoleón", 80 anys, Whisky "Black & White", Old Tom Gin, Dry Gin, Cocktail.
Aigua de Rocallaura, la millor del món.
Torrans especials.
Confecció de paquets per a presents. Ex. edició de paquets postals a domicili, per a provincies i estranger. Volaille de Toulouse.

Fortuny, S. A.

Al dispensari de Can Tunis va ésser auxiliat Felip Ramos i Lázaro, de 33 anys, el qual presentava una ferida contusa de 5 centímetres d'extensió, a la regió anterior de la cama esquerra, de pronòstic reservat.
Segons va explicar, la dita ferida fou a conseqüència d'una gaitxa del cavall del carro que ell mateix guiava.

ACERS SANDERSON
no vençuts encara per una altra marca. FILL D'E. BRUGUERA, Riera, 28 :: Telèfon A 3772

Un automòbil va atropellar ahir al carrer de Provença, cantonada Urgell, el nen de set anys Manuel Soriano i Guerrero, qui va rebre contusions lleus.

DISSECACIÓ

d'animals de tota mena
Treball aconseguit. MUNTANER, 15

Ahir al matí va ésser auxiliada al dispensari del districte primer, la senyora Josefa Ruiz i Fargues, de 75 anys, la qual s'havia trencat el terç inferior del braç esquerre, en passar pel carrer de Santa Clara, cantonada Concordia, i ensopegar amb una xarxa de pescador.

També al dispensari del districte setè va ésser curada d'una forta contusió al nas, la nena de set anys Jo-

sefa Roig Basora, la qual, segons va manifestar la seva mare, va caure per haver-li donat una empenya una dona que anava darrera d'ella.

Magnífica reproducció en relleu del SANT JORDI del PALAU DE LA GENERALITAT de Barcelona.

Apropiadíssima per a calendaris 15 pessetes a totes les llibreries
Dipòsit: CASA SUBIRANA.

Un automòbil va atropellar ahir a Joan Albadalejo, de 26 anys, el qual fou auxiliat al dispensari del carrer de Salmeron, on li van apreciar una forta contusió amb erosions a la regió de la tibia esquerra, de pronòstic lleu.

l'aploques i Purés
FIGUERAS
són els millors del món

Al carrer de Nàpols, davant el número 4, fou trobat ahir al matí un fetus.

La pròxima setmana exercirà el càrrec de vocal de torn de la Junta de Museus, el vocal senyor Manuel Vega i March.

JOIES VERITABLE OCAIO
Joies en or i platí - Rellogets
Preu fix :: 41, Tallers, 41.

Al Centre Excursionista de Catalunya demà, dijous, a les set de la tarda, el senyor Gabriel Roig donarà una sessió de projeccions de diapositives de Sicília.

CALEFACIO IDEAL
Estufa J M B
València, 346 - Tel. S. P. 747

En sessió general extraordinària del 21 del propassat novembre, l'Associació Fotogràfica "Saint-Victor" acordà els nomenaments de la seva Junta directiva com segueix:

President, Antoni Arisa Asmarats; secretari, Miquel Maurí Cortès; vice, Salvador Gibert; tresorer, Antoni Ybarz; V. excursions, Serafi Puigdomènech; V. laboratori, Bernat Jordà; adjunt laboratori, Pere Cussó.

Perfumeria Fortuny, S. L.
(Sucursal Epicerie Française)
RAMBLA DEL PRAT, 2
Telèfon 589 G.

La casa millor assortida en perfumeria nacional i estrangera :: Extensió assortida en objectes per a presents, Nadal, Cap d'Any i Reis. Recomanem als nostres clients l'Aigua de Colònia "Aromes de Plantes", de qualitat insuperable, a pessetes 9'50 el litre.
Hotel Taylor, París, 6, rue Taylor prop Blva. Confort. Preus módics

REIS: els equips Lingvo-
fono són el millor present. Aneu-los a veure o a sentir, o demaneu prospecte al LICEU DALMAU, València, 245.

La Junta de Govern de la Caixa d'Estalvis i Mont de Piedad de Barcelona, que sempre es preocupa, no sols de fomentar l'estalvi, sinó també del

benestar moral i material dels seus imponents i empenyoradors, en sessió celebrada dissabte darrer, sota la presidència del governador civil, acordà destinar cinc mil pessetes per a la instal·lació d'una sala amb deu llits que portaran el nom de la Institució donant a l'Hospital de l'Esperit Sant per a tuberculosos pobres.

Aquests deu llits estaran sempre a disposició de la Junta de la Caixa per ésser ocupats per malalts imponents o empenyoradors pobres i familiars d'aquests, les estades dels quals sufragarà també la Caixa.

Aquesta establirà i publicarà les bases que estimi oportunes, per a concedir el benefici d'ocupar els esmentats llits.

T. S. F.

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO BARCELONA, 3448 m.
11'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

17'30: Obertura de l'estació. Emissió especial composta d'obres musicals pel Quintet, discos selectes de gramola i recitacions.

18'00: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors.

18'10: El Quintet Ràdio interpretarà: "Water Rheim" (marxa farsaire), P. Lincke; "Los Hugonotes" (selecció), de Meyerbeer-Tuvan. "Le beau Danube bleu" (vals), J. Strauss; "La mística" (dansa americana), A. Coto; "Jolly Robbers" (obertura), Suppé.

19'00: Tancament de l'estació.

20'30: Classe setmanal del curs de Gramàtica castellana, a càrrec de la renomada Acadèmia Cots, pel professor senyor Santana.

21'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

21'10: Audició de jotes aragoneses pel celebrat tenor Manuel Navarro.

21'35: Fragment de la tragèdia grotesca "La venganza de don Mendo", del celebrat autor còmic Muñoz Seca, i de la gata catalana "El cantador", de Serafi Pitagor, interpretats per la primera actriu Rosa Coto i l'actor senyor Miret.

21'50: El Quintet Ràdio interpretarà: "Liberia March" (marxa) P. Lincke; "Mes Larmes" (vals lent), Cl. Worsley.

22'00: Tancament de mercats.

22'05: Recital d'orgue des del Palau de Belles Arts, a càrrec del concertista reverent Josep Muset Ferrer: "Noel Suis" (popular), D'Aquin; "Cançó de pastori", Guillemant; "Petita glossa sobre el tema gregorià d'Ades Fieles", J. Muset; "La gran missa de Nadal" (interludis), de C. Frahnck; a) Gran cor; b) Moderato; c) Cantabile; d) Allegro; e) Fina'e Maestoso. "Nadala", Romeu, pvre.: "Fum, fum, fum" i "El desembre congelat", (glosses), Bonnet.

23'00: Tancament de l'estació.

COMA SOLEY
MANDOLINES
I BABUTXES
Divagacions d'un turista
4 ptes. Llibreria Verdager

RADIO CATALANA, 462 m.
21'00: Butlletí meteorològic de Catalunya. Pronòstic del temps. Cotitzacions de la Borsa de Barcelona. Santa del dia. Crònica d'art, esports i música.

Acte de concert: Lina Sorí (mezzosoprano), Vicents Quelart (tenor), Orquestra Ràdio Catalana.

Programa de la senyoreta Sorí: "O. Mari", Capua; "Nostalgie d'azur", Pietro Lara; "Manon", Massenet; "Gioconda" (Voce di donna), de Ponchielli; "Il Trovatore" (stride la Vampa), Verdi.

Programa del senyor Quelart: "Pel teu amor", Ribes; "Tosca", Puccini; "Amor noble", Camprubí; "Il Trovatore", Verdi; "Quisiera...", Camprubí.

Programa de l'Orquestra Ràdio Catalana: "Marxa chinesca", Lincke; "L'Entrepasse", Clavé-Manén; "Un ballo in maschera" (fantasia), Verdi; "Je me souviens de Naples", Bonincontro; "Aragón", Albéniz; "Doña Francisquita" (fantasia), Vives; "Do ut cruceheart" (fox), Georgeoff; "Fem rotlló" (sardana), Lito; "La princesa de la Czarà" (fantasia), Kalmann; "Napoli serenade", D'Ambrosio; "Claveles i rosas" (pas doble), Alfons Vidal.

24'00: Tancament de l'estació.

El doctor Botey ha mort

La nova del traspass del doctor Botey, ocorreguda ahir a les tres de la tarda, ha començat profundament el Cos mèdic de Barcelona. Heus ací un nom de ressò mundial en l'esfera de la Ciència mèdica, un nom que ha estat pronunciat sempre amb respecte i admiració dintre i fora del nostre país.

L'oto-rino-laringologia, amb la desaparició del doctor Ricard Botey, perd una figura d'alt relleu i d'exceles qualitats com a home, com a metge i sobretot com a especialista en les malalties de la gola, del nas i de les orelles. En Botey era el Mestre de diversos metges; ell fou qui va donar, junt amb els dissortadament desapareguts doctors Sunyer i Molist, Avell Marín i altres, vigorós impuls evolutiu i saba pròpia a l'arbre de les tres

branques abans dites. El doctor Botey nasqué a Barcelona el 24 de setembre de 1855. Una voluntat i una tenacitat de ferro, un afany incessant de saber, un amor profund a les seves pròpies obres, una vida de treball incansable i una imaginació clara i plena d'idees, constituïen les seves virtuts exemplars i denotaven tot un caràcter propi per a deixar propis rastres. En efecte, l'activitat professional de Botey va oristallitar en obres pràctiques, fecundes, especialment en el camp de la literatura oto-rino-laringològica. Les seves publicacions i monografies són abundoses, i per si no fos prou va fundar un periòdic, "Archivos de Otolología, de Rinología y de Laringología", i va donar a llum una obra magistral, "Tratado de Oto-rino-laringología", de la qual se n'han fet quatre edicions i li han donat fama arreu. Observador minuciós en els detalls com era, fins es va escriure la seva pròpia vida científica, "Algo referente a mi personalidad", obra que ha estat celebrada i ponderada pels uns i discutida pels altres.

Els seus anhels de perfeccionament l'indueïren a inventar instruments, a modificar els dels altres autors, a idear mètodes operatoris i a discutir sempre amb entusiasme i amb fogositat en tots els Congressos nacionals i estrangers als quals assistia assíduament. Això li valgué el nomenament de membre de diverses societats mèdiques estrangeres i del nostre país, com a reconeixement dels seus mèrits i dels seus estudis personals. Actualment ostentava la Presidència de la Societat catalana d'Oto-rino-laringologia.

De caràcter ferm, enèrgic, però d'un cor bondados a tot hora, els companys d'especialitat li servíem un respecte i

un fervor tal que era amb veritable plaer que escoltàvem les seves dissertacions; i no fa pas molt temps que tots li oferírem un àpat de germanor com a prova de la veneració i de l'afecte envers qui ha contribuït a l'expansió de la ciència oto-rino-laringològica.

La seva Clínica ha estat sempre molt concorreguda i ha constituït un centre d'ensenyament pràctic per a estudiants i metges.

Detallar tota l'obra portada a cap pel doctor Botey, ocuparia l'espai de la intenció d'aquestes breus ratlles en fer la silueta del reputat especialista que ha baixat a la tomba en mig de l'intens dolor de tots els qui l'estimàrem, als 72 anys d'edat.

A la seva distingida esposa i família tota l'expressió del nostre més pregon sentiment.

E. P. D.

Dr. LL. S.

Els dermatòlegs aconsellen

emplear les cremes o pastes per a alaitar, amb preferència al sabó i totes les formes sabonoses (vegi's "Manual de Cosmética", de Saalfeld, traducció del Dr. Peyré, pàgina 86).

Entre totes les cremes, la

PASTA NIX

ha estat elaborada pensant en l'higiene de la pell. El seu ús cura irritacions, picors, grans, etc. La cara, després d'alaitar-se, li quedarà fina, fresca, suau, sense aquell encarcament que li fa semblar que té els muscles d'una sola peça, ni aquella cremor tan molesta, de l'alaitat a l'antiga.

Demani-ho en drogueries i perfumeries al preu de 60 pessetes tub.

BLANCA SELVA
Sonates de Beethoven
explicades en vuit sessions
30 ptes. Llibreria Verdager

S'EVITAN
ES TRACTAN, ES GUIDAN
Totes les Malalties
de les
VIES RESPIRATORIES
amb l'ús de les
PASTILLES VALDA
ANTISEPTICAS
Però no es respon del exit sinó usant
LES VERITABLES
PASTILLES VALDA
EXIGIU-les doncs en totes les Farmacies
en CAIXES
amb el nom VALDA a la tapa
i mai d'altre forma.

Està provat que la medicina de la família es

L'AIXAROP
GIROLAMO DAGLIANO
EN LIQUID, POLVORS I CACHETS

El purgant i depuratiu ideal per a ús de famílies.

Evita i cura les enfermetats de l'estómac, fetge, budells, etc.

Exigeixi sempre la marca "Girolamo". Es ven per tot arreu.

Agents a Espanya:
J. URIACH I C., S. A.
Bruch, 49-Barcelona

N'Albert Fontana Esteve

vidu de Na Maria Almeda Delmuns

morí el dia 22 del corrent

després de rebuts els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus fills Albert, Pere i Ferran (absent), filles polítiques Josefina Puget, Pilar Rabal i Zula Canicoba (absent), néts, germans polítics, oncles, cosins i parents tots, i les raons socials EXTRACTOS CURTIEN-TES Y PRODUCTOS QUIMICOS, S. A. i FONTANA LIMITADA, de Buenos Aires, en recordar als seus amics tan sensible pèrdua els pregunen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que per l'etern descans de la seva ànima se celebraran demà, dijous, dia 29 del corrent, a dos quarts d'onze del matí, a l'església parroquial de Sant Jaume, per qual favor els quedaran molt agraïts.

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEGUIDA LA DEL PERDO

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

PENINSULA

El senyor Joaquim Xirau i Palau ha estat designat catedràtic de Lògica de la Facultat de Filosofia de Barcelona i la senyora Maria Teresa de Arroyos ho ha estat de l'assignatura de Labors de la Normal de Lleida

EL CATEDRÀTIC DE LÒGICA DE LA FACULTAT DE FILOSOFIA DE BARCELONA SERA EL SENYOR XIRAU I PALAU
Madrid, 27. — Ha estat nomenat En Joaquim Xirau i Palau, catedràtic numerari de Lògica fonamental de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Barcelona.

NOVA PROFESSORA DE LA NORMAL DE LLEIDA
Madrid, 27. — Ha estat nomenada Maria Teresa dels Arroyos professora numeraria de Labors i Economia domèstica, de l'Escola Normal de Maestres de Lleida.

A B C I L'EXPOSICIO DEL LLIBRE CATALA

Madrid, 27. — "A B C publica un llibre sobre la cultura catalana, a propòsit de l'Exposició del Llibre, insistint en què no comprén que la cultura catalana precisi d'ésser traduïda per a tots els espanyols la coneguin i estimin: el què no succeïx amb les obres literàries didàctiques, etc., d'alguns regidors, aduït que les conserven en llur dialecte.

Precisament ara, amb motiu d'aquesta mateixa exposició, s'ha celebrat un acte d'homenatge, en el qual tots els lectors parlaren en espanyol; de manera que bascs, catalans, valencians, gal·lesos, gallecs i asturians, gràcies a la llengua comuna, s'entengueren mútuament.

L'exemple no pot ésser més proper a més convinent.

UNA NOTA OFICIOSA DE L'OFICINA DE CENSURA

Madrid, 27. — L'Oficina de Censura ha facilitat la següent nota oficial:

Tres notícies de Premsa necessàries un aclariment per evitar que es tinguin judicis per manca d'antecedents no sien fundats.

Es la primera la referent al socors necessitats a la província de Ovié, que en efecte, ha determinat al Govern a apressar la resolució de l'expedient instituit per a la substitució dels fusells cremats en l'interior del parc de Vallsolid, avançant a la fàbrica de la Vega l'ordre de lliurar els que ja hi havia consumit i amb això la possibilitat de continuar el pla de feina sense acordar més obres.

En el que respecta a contribuir amb les pèssimes diàries mentre duri en els partits miners d'Astúries la crisi treball per què passa, té sol caràcter provisional i a reserva d'altres mesures que aprovi el Consell de Ministres, aplicant-se tal quantitat, no a un subsidi d'atur forçat, encara establert en la llei, sinó com a ajuda a les despeses que Diputacions i Ajuntaments estan realitzant per a mantenir cuines econòmiques que facin menjar als mancats de tot treball.

Respecte al caràcter de la manifestació originada a Cádiz a l'arribada del seu digne Alcalde, persona molt popular i de alta dotació, sembla no poc exagerada l'alegria per les qüestions tractades per la Crida de Madrid amb el President del Consell de Ministres, cap ha tingut en ara, resolució definitiva ni la Crida tenen sens la deguda interrelació dels ministres, essent indubitable que totes han estat ben acollides, especialment per més fàcils estudiades les de crear a la Facultat de Medicina de Cádiz una secció de cursos teòrics-pràctics per a ingenieros del protectorat espanyol del marroc, la de fer un assaig de labors de cigarrets a preu fet en les fàbriques de tabacs, i la de facilitar per permuta de part dels fons de la plaça l'edifici de la casa i en terrenys de l'Estat la construcció d'un gran hotel a Cádiz que és obvi és la indispensable condició per a la prosperitat de les demés províncies espanyoles, ni els procediments de concessió poden diferenciarse del que imposen les normes que per aquests casos se segueixen.

Per últim, convé no exagerar els propòsits del Govern en quan al pla de colonització en el Protectorat del Marroc, que no pot ésser més que una sèrie de quantitats desproporcionades.

De moment se seguirà atenent als ports de Ceuta i Melilla, el primer, ja quasi ultimada, a la construcció d'un modest, provisional i quasi assaig, a la badia d'Alhucemas: a gran pista amb ferm per a cançons de dues tones i mitja, que ha de tenir ambdues zones del protectorat, a l'increment cultural, agrícola, pecuari i comercial de tot el territori.

Respecte als nous ferrocarrils d'entre Ceuta i Tànger-Fez i un altre que pugui sortir de Ceuta no hi ha decidit i qualsevol resolució que s'adopti hauran d'influir molt les condicions econòmiques.

La promptitud i bona voluntat amb el Govern va donant resolució i resolent problemes que abans estancaven i perdien el seu enllaç per les condicions polítiques, han estimulat l'activitat i desvetllat un exàct d'esperança en els que sens dubte per nobles

estímuls anhelan millors que el Govern està obligat a estudiar, ponderar i distribuir en forma que frusti el seu essencial propòsit d'oferir al país a la fi del seu cinquè any d'exercici un presupost real i sincerament anivellat.

L'ESDEVENIDOR DEL LIBERALISME, SEGONS PIO BAROJA

Madrid, 28. — Parlat del liberalisme, Pio Baroja ha dit:

Al men entendre, el liberalisme no és més que una visió racionalista de la societat i de la política.

Aquesta visió racionalista segueix estant en contra del concepte tradicional.

Hi ha sempre les dues tendències en el món: la de donar-ho tot per acabat i seguir una norma, i la de voler començar a inventar: la tradició i la improvisació; el dogma i la crítica.

A Espanya, el liberalisme ha estat petit, i s'ha hagut de valdre de les circumstàncies i de la guerra, per a tenir moments de domini.

El liberalisme no ha pogut triomfar, més que per eventualitats: en la guerra de la Independència, amb les Corts de Cadix, en 1820; de l'aventura de Riego; a la mort de Ferran VII; en començar la guerra carlista.

El liberalisme espanyol, ha necessitat per a triomfar, que el país estés en guerra.

En plena guerra es prengueren les úniques mesures que s'han pres a Espanya: l'extinció dels "mayorazgos", la supressió de la Inquisició, la desamortització, etc., etc.

En la pau, l'element tradicionalista venç sempre l'element liberal.

Solament en la guerra el liberalisme ha pogut ésser actiu.

Si la gent no llegeix, no hi ha liberalisme, no hi ha què dir, ni desig de canviar ni de millorar.

El liberalisme de la gent que no llegeix, no val res; No és més que paraules, és el pseudoliberalisme que hem conegut durant els anys de la Restauració i de la Regència.

El liberalisme, a la meua manera de veure, ha d'aprofitar tot el que sigui racional i just, segons la seva mentalitat, en el socialisme, i deixar de banda tot el que hi hagi de sistemàtic i doctrinari; és dir, de religió.

L'ESDEVENIMENT DEL GENERAL PRIMO DE RIVERA AMB ELS CAPS DELS ALTRES GOVERNOS

Ens diuen de Madrid:

Amb la conferència que el president del Consell, marquès d'Estella celebrà a Madrid, el mes de gener o febrer, amb el president de la República portuguesa, general Carmona, haurà realitzat completament el seu propòsit d'establir contacte personal amb els quatre governs europeus amb els quals ens obliguen majors i més urgents interessos.

Madrid, 27. — A l'Oficina d'Informació varen facilitar una nota dient que no volgué la censura intervenir en la informació que diversos periòdics i Agències dediquen a una pròxima visita en aquesta Cort, del president de la República portuguesa, però, si fa constar aquesta Oficina que en cap centre oficial no s'ha rebut fins a la data notícia de cap mena sobre l'esmentada visita.

LA PRESIDENCIA DE L'ACADEMIA DE LA HISTORIA

Madrid, 27. — La votació per a elegir president de l'Acadèmia de la Història se celebrà aquesta setmana. Fins ara no hi han més candidats que el duc d'Alba.

EL GOVERN CIVIL DE SANTANDER

Madrid, 27. — A les set menys cinc minuts ha arribat a la Presidència el cap del Govern per tal de reunir el Consell. L'acompanyaven el ministre de la Guerra i el senyor Gavilán.

Ha dit que després facilitaria una nota del telegrama del general Martínez Anido al director general d'Administració local, en el qual el vicepresident del Consell dóna compte de la seva arribada a Santander i del gran acolliment que se li ha tributat. Més de 700 automòbils el van acompanyar a la casa del marquès de Valdesilla.

Ara ha afeït el ministre de l'Interior a la Diputació provincial, d'acord amb les orientacions del nou governador, que serà el general Saliquet, actual governador militar. S'ha resistit, no obstant, el general Saliquet a deixar el càrrec de governador militar, en el qual estava molt satisfet, però com que ja en una altra ocasió va exercir el càrrec de governador civil interí, molt encertadament, i constituït les primeres organitzacions municipals i d'Unió Patriòtica, hem insistit i ha acceptat. Per a governador militar no hi haurà dificultat, perquè amb motiu dels ascensos per mèrits conreïts a l'Àfrica, tenim tres governadors en situació de disponibles.

El general Primo de Rivera està decidit a què el projecte sigui una realitat quan més aviat millor. Ha fixat com a termini màxim de l'execució el dia 15 de febrer i ha afeït que per tal que no pugui ésser diferit per cap motiu, d'aquí a uns quants dies

1926, és indubtable l'obligació que tenen de col·legiar-se aquelles persones naturals o jurídiques que dins de llurs activitats mercantils treballin exclusiva i personalment com a comissionistes o mandatari mercantils en la compra-venda de mercaderies, sigui quin sigui l'epígraf de la Contribució en què estiguin inclosos, i que quan s'ofereixi dubte sobre la qualificació d'agent comercial aplicable a una persona natural o jurídica dedicada al comerç, per no semblar clarament el seu caràcter professional com comissionista o mandatari mercantil en la compra-venda de mercaderies, ja sigui per l'epígraf en el qual estigui classificat, ja per no oferir senyals externes, tals com anuncis, circulars, llibretes, etc., etc., se sotmetrà el cas a la Cambra de Comerç respectiva perquè informi sobre la seva responsabilitat sobre el caràcter professional de dita persona com agent comercial, a l'efecte de la seva col·lecció, d'acord amb el disposat en l'article 30 del Reglament de 2 de maig de l'any 1926.

EL TRACTAT AMB XILE

Madrid, 27. — A la "Gaceta" es publica el tractat d'arbitratge amb Xile, signat a Madrid el 28 de maig de 1927.

En virtut d'aquest tractat, les altes parts contractants s'obliguen a sotmetre a judici arbitral totes les controvèrsies de qualsevulla naturalesa que per qualsevulla causa sorgissin entre elles, sempre que no puguin ésser resoltes per negociació directa.

Per a la decisió de les qüestions que en compliment d'aquest tractat se sotmetin a arbitratge, la funció d'àrbitre serà donada amb preferència al cap d'Estat d'una República hispano-americana o president d'una Cort o Tribunal Suprem de Justícia hispano-americana, i en el seu defecte, a un tribunal format per jutges i perits espanyols, xilens o hispano-americans.

Aquest tractat romandrà en vigor durant deu anys, comptats des de la data del canvi de les ratificacions.

LES REFORMES DEL REIAL

Madrid, 27. — Els arquitectes que estan realitzant les obres al teatre Reial han dit que la millora més important que advertirà l'espectador serà la de l'escenari, car se n'hi vol instal·lar un de modern, amb tots els novíssims avenços respecte a sistemes escènics, il·luminació, etc.

El pati de butaques no ostentarà cap modificació apreciable, solament serà reformat el paviment. L'entrada general serà considerablement ampliada. Amb aquesta ampliació la capacitat normal del teatre, que era de 1.900 espectadors, pujarà a 3.000. Naturalment que en algunes funcions, com les de gala, el nombre de persones que ocupen la sala és molt més gran que l'assenyalat com a normal, car a les llotes, per exemple, es dupliquen les localitats. Així, doncs, esperen els arquitectes que aquests dies de ple a vessar la capacitat del teatre pujarà a unes 4.500 persones.

La reforma de la resta dels serveis indispensables per al públic es referiran principalment a neteja i higienització.

L'escenari del teatre Reial serà instal·lat amb tots els avenços introduïts a l'Escal, de Milà; Charlotteburg House, de Berlín, i el d'Hamburg. Amb aquesta reforma es destacaran els paisatges d'aspecte indefinit i s'aconseguirà donar al cel un aspecte de completa veritat. El color del cel pot variar segons convingui a la representació des del blau fosc al gris; els núvols es mouen i canvien de color i d'aspecte; s'encenen i s'apaguen en venir la tempesta i s'acaloren quan, segons la representació, hagi d'assenyalar-se el temps; el sol brilla i recorre la cursa fins a la seva posta, si convé a l'obra. L'alçada de l'escenari serà ajudada deu metres, per tal de muntar-hi els nous avenços.

EL MONUMENT A CERVANTES

Madrid, 27. — El Comitè organitzador del monument a Cervantes, a la plaça d'Espanya, ha visitat el ministre de Foment per a fer-li present la conveniència d'impulsar el més aviat que es pugui la construcció de l'esmentat monument.

El comte de Guadalupe s'ha ofert a donar facilitats en tot allò que estigui a la seva mà, i a gestionar el president del Consell la consecució dels seus propòsits.

Aquest matí han visitat al general Primo de Rivera els senyors Alvarez Quintero (Serafi i Joaquim) i Coullau Valera, acompanyats pel ministre de Foment.

Han exposat al president del Consell llurs desigs, i aquest s'ha mostrat d'acord amb ells en què es devia evitar les Repúbliques hispano-americanes a participar en la construcció del monument, del qual projecte és autor el lloret escultor senyor Coullau Valera, per a la qual cosa el ministre d'Estat farà les gestions pertinents.

El general Primo de Rivera està decidit a què el projecte sigui una realitat quan més aviat millor. Ha fixat com a termini màxim de l'execució el dia 15 de febrer i ha afeït que per tal que no pugui ésser diferit per cap motiu, d'aquí a uns quants dies

s'autoritzarà un crèdit per valor de la meitat de l'import total del monument.

EL DONATIU DE L'ARXIU D'OSUNA

Madrid, 27. — Diu "El Debate", que aviat serà creat pel rei un nou títol de noblesa a favor del donant de 200 mil pessetes per a comprar l'arxiu d'Osuna.

Es tracta del comte de Cedillo, opulent bilbaí, la insistència del qual en mantenir l'arxiu, retardà la concessió d'aquella mercè.

LA FEDERACIO DE FUTBOL DEL CENTRE

Madrid, 27. — En la reunió celebrada per la Federació de Futbol de la regió Centre, hom va discutir una proposició presentada pel representant del Real Madrid, en la qual es manifestava que, en vista que els jugadors de l'Sporting de Gijón que havien reforçat l'equip de l'Atlètic madrileny en el partit que aquest va jugar contra el Real Madrid, s'havien reanegat sense el corresponent permís de la Federació d'on procedien i com per determinada classe d'indisidències tals com a-nuncis exhibits en el partit jugat a Gijón contra el Racing de Santander, pot deduir-se que els esmentats jugadors serien deixats per a partits especials, procedeixen a declarar nul el partit jugat, perdent els punts d'Atlètic, per no estar ben classificats aquells jugadors.

Posada a votació, amb l'abstència del representant de la Unió Sporting, va produir-se un empat a quatre vots que decidí la Gimnàstica, manifestant, pel contrari, que es troben aquells ben classificats, no procedint, per tant l'anul·lació del partit.

Sembla que el Real Madrid recorrerà davant la Nacional del fall expressat.

Ha mort l'actriu Concepció Pallardó

A la matinalada d'ahir va deixar d'existir Na Concepció Pallardó, una de les actrius de brillant història del nostre teatre, en els seus primers temps; perquè Concepció Pallardó, que feia molts anys que havia abandonat l'escena i que l'actual generació gairebé no pot vantar-se d'haver conegut, era una de les poques supervivents de l'època d'aquell estol d'admirables actors d'inolvidable record que es deien Bonaplata, Isclé Soler, Fontova, Mercè Abella, Carme Parrenyó, Goula i tantes altres.

Com molts del seu temps, havia començat a fer comèdia al Niu Guerrero, "Els antics guerrers" i altres teatres d'aficionats.

Fou quan el seu ingrés a l'Odeon que es va revelar una excel·lent dama jove. Amb En Joaquim Garcia Parreño va fer a Roma la dama jove de "El rector de Valldigna" i l'èxit obtingut va fer-la decidir d'entrar de ple al teatre. L'any 70 hi era incorporada definitivament i el seu nom figurava a la llista d'artistes del teatre del carrer de l'Hospital.

Els anys de la seva actuació a Roma constituïren una sèrie de triomfs per a la nostra actriu. Sobre tot en la interpretació de les obres de Pitarra, Vidal i Valenciano. Conrat Roure i altres actors d'aquell temps. "El llibre de l'honor" i "El púgil" tingueren amb Concepció Pallardó un interès genial.

Quan alguns anys després, el atzars de la vida l'obligaren a tornar a l'escena per a remeiar la seva situació econòmica, hagué de buscar en els "bolos", aquests "bolos" tan temuts pels comedians, el seu medi de vida.

Fa cinc anys que en una d'aquestes funcions, a Sant Vicenç dels Horts, precisament per aquest dies de Nadal, va tenir la desgràcia de trencar-se la cama.

Des d'aleshores, Concepció Pallardó va treballar molt poc. La darrera vegada que es va presentar davant del públic fou el dia 4 de setembre d'aquest any, a la vila d'Hos-talrich, on representà amb una colla d'aficionats, en el Teatre Jardí, "El ferret de tall".

Fou una festa d'homenatge a Concepció Pallardó, a honor d'ella es van dir poesies i es van fer discursos. L'actriu va prendre comiat definitivament del públic, i fent veritables esforços va mostrar encara tot el seu art exquisit. Els metges, però, hagueren de donar-li algunes injeccions. Des d'aquell dia no va fer més comèdia.

Ha mort a l'edat de 79 anys, i no cal dir que ha mort pobre.

En saber-se la trista nova a l'Associació d'actors, es posà la bandera en dolada. Els artistes dels teatres catalans han estat invitats d'una manera especial a l'acte de l'enterrament.

Aquest tindrà lloc avui, dimecres, a les deu del matí. La casa mortuòria al carrer d'Urgell, número 64, tercer, primera.

A les moltes proves de condol que ha rebut la seva dolorida família, hi afegim la nostra més sincera.

Els porcs empestats de Girona

Els seyors Ferrer, Verdader i Pallat, de Girona, que han visitat els corals de la plaça de braus on es troben els porcs empestats, han redactat un informe en el qual proposen de traslladar els dipòsits d'escombraries a les ribes del Ter, i que aquests dipòsits siguin cremats a mesura que vagin buidant-se.

Mentrestant es desentenen i es creuen els porcs morts de còlera.

ESTRANGER

Les informacions nordamericanes fan suposar que l'aviadora Mrs. Grayson i els seus companys s'han perdut definitivament

L'ESFORC ALEMANY PEL PROGRES DE LA NAVEGACIO AERIA

Es coneguda dels nostres lectors l'activitat alemanya destinada a establir una de les xarxes de navegació aèria més poderoses. Darrerament, amb l'establiment de les línies novelles per

ministre de Transport, en el despatx del Reich, enrotllament de les quals l'organització aeronàutica alemanya no és estranya, havem pogut comprovar l'abast del pla germànic per a tenir la primícia en aquest sistema modern de transport.

Actualment el nombre de línies aèries és, a Alemanya, de vuitanta. Un corresponent berlinès dona darrerament unes dades molt interessants sobre aquest esforç aeronàutic exemplar.

La xarxa aèria alemanya, comprenia, en 1922, tretze línies a l'interior del país i cinc línies internacionals. A començaments del 1926, comprenia quaranta cinc línies, i, salvades les restriccions establertes pel tractat de Versalles, el total de les línies aèries alemanyes ha pujat a vuitanta. El senyor A. Got creu que la potència de l'aviació alemanya no és deu pa-sànicament als crèdits que li són afectats, ni a la protecció exclusiva de l'Estat. Si l'aviació alemanya — diu — ha pogut desenvolupar-se amb una tal rapidesa, es deu, d'una part, al seu esperit de mètode i al seu gust de l'organització; de l'altra, a la formació d'un cos de pilots, a la creació d'aparells segurs i d'hòries regulars. Però, i cal tenir-ho present entre nosaltres, catalans desitjoses, el que per ventura més ha ajudat a la meravellosa esplendor de l'aeronàutica alemanya, és l'estat d'esperit propi a l'aviació, el mateix estat d'esperit que ha fet poderosa l'aviació polonesa, l'aviació russa i el que, amb propaganda ininterrompuda, el feixisme intenta desvetllar a Itàlia.

De les dades que l'esmentat A. Got dona als seus lectors, heu-vos ací les més importants: L'aviació comercial alemanya depèn del ministeri del Tràfic (o dels Transport) del Reich. El "Reichsverkehrministerium" està dotat d'una secció especial, dita Reichsluftfahrt (oficina nacional de l'aeronàutica), a la qual lliquen totes les organitzacions destinades al progrés de l'aviació. Secunden aquestes oficines, i la dirigeixen, el Consell de l'aeronàutica alemanya, integrat per trenta cinc membres i professors tècnics, i un gran nombre de personalitats civils i militars. Hi ha també la "Deutsche Wissenschaftliche Luftgesellschaft", o Societat científica per a l'aeronàutica, la qual coordina els esforços dels savis i dels tècnics, amb el fi de realitzar un màxim de progrés en la navegació aèria. Situada a Berlín, organitza congressos i conferències i cal esmentar, encara, la "Deutsche Luftgesellschaft", encarregada de popularitzar l'aviació per mitjà de mitjans, concursos, etc.

Un altre element important de la propaganda alemanya pel progrés de l'aviació és la formació del cos de pilots. Hi ha diverses societats que s'hi dediquen, sobretot les societats de vol a vela a Bamberg, a Bischoffshausen, a Baden-Baden, a Fulda, etc. Darrerament, en un concurs de vol a vela de la "Wasserkuppe", a les muntanyes de Rhoe, reunia quaranta cinc competidors, molts dels quals procedien d'aquestes societats vulgaritzadores. També s'han celebrat concursos de vol en avió sense motor a Geising, i ha estat creat a aquest fi un aeròdrom, que s'inaugurà el passat octubre. I, destinat als estudiants, la "Verein" ha organitzat diversos cursos d'aviació sense motor.

Remarcant encara l'activitat a l'Alemanya del Sud, dels Clubs esportius aèries que tenen establerts programes de construcció d'avions amb motor i sense, i que dóna instrucció gratuïta de pilot d'avió sense motor als seus membres. A l'Alemanya central els vols a vela compten amb especialistes assenyalats, i hom prepara, tot estudiant els terrenys propicia, la celebració, durant aquest hivern, d'un miting d'aviació sense motor.

Afegim a aquesta llista els Clubs d'aviació esportiva i tindrem una idea de l'activitat aèria alemanya, meravellosa, com remarca Got, i que amb les seves companyies aèries, els seus professors, els seus capitalistes, els seus esportistes, etc., han endegat una xarxa aèria imponent que realitza el desig germànic d'establir el seu país com a central d'aeronàutica d'Europa. — F. M.

FRANCA

ELS DIPUTATS COMUNISTES CONDEMNATS HAN DESAPAREGUT

Paris, 27. — Els diputats comunistes Cachin, Doriot, Marty i Duclos, que tenen pendent encara el compliment de les sentències imposades pel Tribunal i els quals foren alliberats de la presó en rependre's les sessions del Parlament, han desaparegut de la capital; davant l'avis de què anaven a ésser traslladats novament a la Santé, durant les actuals vacances parlamentàries, que duraran fins al 10 de gener.

Un significat element comunista ha declarat que els quatre diputats estan complint, per ordre del partit, una mis-

sió que segurament els tindrà allunyats de París, fins una data posterior a l'obertura del Parlament. — Fabra.

EL PROGRAMA FINANCIER DEL PARTIT SOCIALISTA

Paris, 27. — El Congrés del partit socialista ha escoltat aquest matí la lectura del programa financer del partit, programa que figurarà en la declaració del partit.

El programa exposa una necessitat de mobilitzar la deute alemanya en concepte de reparacions, d'acord amb les potències interessades per mitjà d'obligacions negociables. Retira el sistema d'acords particulars i isolats amb matèria de deutes de guerra. Demana l'estabilització legal de la moneda, estabilització que presuposa l'estabilització de la deute flotant, un pressupost equilibrat i ampli i una balança comercial favorable.

El programa financer del partit demana també una desgravació a favor de productors i consumidors i la instauració d'una contribució personal global i racional, basada en una taxa progressiva sobre la fortuna, tenint en compte la situació real de les fortunes. El programa reclama la immediata nacionalització dels monopolis, entre els asseguradors, petrolis, sucres, mines i adobs. — Fabra.

Paris, 27. — El Congrés socialista ha aprovat el programa financer del partit.

M. Vincent Auriol ha criticat amb vehemència la política financer de la primera legislatura que seguí a la guerra, i pel que fa a la política de la segona legislatura, ha dit que el fracàs dels governs cartellistes fou degut al pànic salvament organitzat pels reaccionaris amb l'ajut de la Banca. Acabà el seu discurs dient que el programa financer del partit socialista era l'únic que s'inspirava en el bé general del país. — Fabra.

Paris, 27. — Com ja s'ha dit, el Congrés del partit socialista ha aprovat, per unanimitat, el programa financer del partit.

Les paraules de la presidència, donant compte de la dita resolució, foren acollides amb grans aplaudiments. — Fabra.

TEMPORAL A LA MANEGA

Boulogne sur Mer, 27. — El temporal que començà ahir, ha continuat sense interrupció durant tota la nit i la tarda d'avui.

Les comunicacions amb Anglaterra, per Boulogne i Calais, han quedat interrompudes.

Aquesta nit el temporal ha arrancat nombrosos pals telefònics, i ha trencat els fils, al llarg de la línia ferroviària Calais-Boulogne, quedant, com a conseqüència d'això, interrompuda la circulació de trens.

El transbord dels viatgers es fa per mitjà d'automòbils.

Tot el departament del Pas de Calais és cobert de neu, la qual cosa impedeix la circulació dels automòbils. — Fabra.

TURQUIA

ABORDATGE

Angora, 27. — A la mar de Màrmara han topat els vaixells turcs "Marmara" i "Sevinaje". Aquest darrer anà a fons ràpidament, ofegant-se vint dels seus tripulants.

El "Marmara", malgrat les importants avaries sofertes, pogué arribar a Constantinoble pels seus propis mitjans. — Fabra.

Constantinoble, 27. — Segons les darreres dades que es tenen de la topada dels vapors turcs "Sovindje" i "Marmara", esdevinguda, com se sap, a la mar de Màrmara, el nombre de víctimes puja a quaranta.

El vapor "Sovindje" portava a bord cent trenta passatgers i se n'anà a fons en pocs minuts. — Fabra.

MARROC

DESBORDAMENT DEL LUCUS

Casablanca, 27. — Arran de les persistents pluges que han caigut sobre tot el país, aquests últims dies, s'ha sobreixit el riu Lucus. La carretera internacional que porta a Tànger està interrompuda entre Arbagan i Alkazar, no existint comunicacions entre la zona espanyola i francesa.

A la regió sud del Marroc el temporal de pluges ha causat així mateix grans danys. — Fabra.

INUNDACIONS

Casablanca, 27. — A causa de les fortes pluges han quedat tallades les comunicacions entre Títali i Uezan.

La carretera de Fez també està tallada prop de Kenitra.

El riu Sebu s'ha desbordat. També s'assenyalen inundacions a la carretera de Si Allal al zoco de Tàlata.

La ciutat de Uezan està isolada. No es tenen notícies que hi hagi hagut víctimes. — Fabra.

ESTATS UNITS

EL CRIM DEL CARRER
DE TRAPALGAREl jutge ha dictat autè
de processament contra la
muller del mort

Els lectors, per la informació de "El Sol", de Madrid, que ens veiem obligats a reproduir, estaran assabentats de com i de quina manera s'han succeït les incidències d'aquest misteriós afec, que va passar en principi per un succés, lamentable com tots, però sense transcendència, i que ha resultat un crim comès en les més refinades circumstàncies de crueltat i de sang freda.

Heus aquí el que podem afegir fins al moment actual:

Després de la declaració de la dona de l'interfecte, Josefa Fuentes Balaguer, en la qual aquesta es declarà única autora del fet, el jutge, senyor Pere Fernández Cavada, junt amb els agents que l'han ajudat en el total descobriment del crim, es personaren junt amb la Josefa a la casa on passà el fet, per tal de portar a cap la diligència de reconstrucció.

Un cop all, l'autora del crim amb una gran serenitat i sang freda, explicà detalladament com començà la discussió on trobà el mort. Digué que el seu marit la va renyar per tenir la finestra tancada i perquè feia massa fum en encendre el foc, a la qual cosa ella va contestar que estava costipada i no volia refredar-se. L'interfecte la va insultar i li va donar una puntada de peu a la cama. Aleshores ella va agafar una ampolla plena d'aigua sedativa i li donà un cop al cap; l'ampolla va caure a terra. Per cert que en indicar-li el jutge que ensenyés la manera com va donar el cop aquesta proposà que algun dels presents es posés en el lloc del marit per tal de fer-ho pràcticament. No cal dir que ni un dels presents es prestà a fer la prova.

Afegí, que el seu marit va tractar d'agafar-la pel coll però ella abaixà el cap i sols va poder-la agafar pels cabells, i que aprofità aquesta oportunitat per agafar-lo per les cames i fer-lo caure junt amb ella; marit i muller anaren rodant pel corredor fins que prop de l'habitació que ell ocupava, situada al replà superior, Josefa va poder posar-li el genoll sobre el pit i tapar-li el nas, d'aquesta manera va poder desfer-se del seu marit, puix aquest li tenia agafat el dit petit amb les dents. Aleshores ella va agafar una tovallola que penjava d'un clau i li tapà la boca fins a ofegar-lo. Després, un cop mort, amb la mateixa ampolla li va donar alguns cops al cap fins que es va convèncer que ja era mort, i que va fer això, segons la seva declaració, per desfer-se d'una vegada d'ell.

Explicà amb tota mena de detalls com va posar el cadàver del seu marit damunt del llit i els incidents que varen passar després, tals com posar la seva palmatòria sobre la tauleta de nit junt amb la capsa de llumins que el mort acostumava a posar-hi. A més li tirà al damunt dues flasses d'aigua i l'abric i li va treure el coixí per tal de donar la sensació als seus fills, quan aquests arribessin, que el seu pare estava dormint normalment.

Digué, a més, que una de les seves filles, després de sopar, passà per l'habitació del mort sense donar-se compte que aquest era cadàver. Un cop servit el sopar a tots, aduïa al seu fill Josep, que aquell dia arribà a casa a un quart d'una de la nit, ideà la manera de fer desaparèixer tot senyal del crim. A aquest efecte, primer tapà amb draps totes les escales de les habitacions dels seus fills, i anà a una habitació separada a encendre un llumí perquè els seus fills no sentissin el soroll.

Embolcallà després el cadàver amb una flassada i l'arrossegà fins a la porta del pis, i es descalçà per a no fer soroll. També preparà dos paquets de novelles velles que l'espòs havia d'endur-se'n al dia següent com jania per costum.

Des de les dues a dos quarts de cinc de la matinada, la Josefa romangué asseguda al rebedor de la casa prop del cadàver esperant que els trenutadors de la casa haguessin tornat per a, sense ésser vista, treure el cadàver a l'escola i disposar-lo a l'entrada, tal com fou trobat. Sota el cadàver posà una estora per tal de minvar els cops en baixar-lo esgruó per esgruó. Un cop al portal, desfilà la flassada, que per cert se li estripà, i deixà allí el cadàver, posant-li l'abric damunt, li descorrà l'armilla i li prengué la cartera per a fer creure que es tractava d'un robari. Junt al cadàver hi posà els dos paquets de novelles per a donar millor la sensació que es tractava d'una agressió per robari.

Després donà un detall al jutge, on

el qual no s'hi havien fixat, i és que en una de les butxaques li posà la clau de l'escaleta que acostumava a utilitzar la família, quedant-se ella equivocadament la del seu marit.

Una vegada realitzades totes aquestes maniobres, Josefa se'n anà tranquil·lament a descansar.

Acabada la diligència de reconstrucció del fet, es traslladà el jutge a la presó, practicant-se diversos acaraments entre la mare i les tres filles separadament. L'escena desenrollada a la presó no és per a descriure-la, puix les tres filles, en sentir de llavis de la seva mare la declaració d'haver estat l'autora del crim, els sobrevingué un desfalliment, cridant que res volien saber de tal monstre, que els havia portat la deshonra.

La filla més gran, anomenada Sagrari, quan la seva mare, agenollada, li demanava perdó i li explicava el fet, sense pronunciar paraula, va fer un gest de no voler veure més la seva mare, tapant-se la cara i plorant amargament.

El jutge es traslladà després a la presó celular on estaven incomunicats els dos fills, i després de prendre's la declaració i participar-los la confessió de la seva mare, es desenrollà unes escenes tan commovedores com les de la presó de dones.

El fill Guillem, que marxà a Saragossa i sobre el qual requien sospites que hagués estat còmplice o encobridor de la seva mare, explicà detalladament el motiu del viatge.

La detenció d'aquest es verificà a Barcelona i no a Saragossa, com equivocadament es digué. Quan per mitjà d'un telegrama es sabé que aquest es trobava a Saragossa, es cursaren les ordres per la detenció, però ell ja havia sortit de Saragossa de tornada. Uns agents de vigilància, en una moto, sortiren a una estació propera a practicar la detenció, puix que es sabia el tren en què tornava. I per cert que l'esmentada moto quedà encallada i seria avariada en un torrent per on intentà passar.

Acabades totes aquestes diligències, a dos quarts d'onze de la nit, el jutge dictà autè de processament i presó sense fiança contra Josefa Fuentes, i deixà sense efecte la detenció dels cinc fills, que foren posats en llibertat immediatament.

Se sap, per la correspondència que aquesta dies ha interceptat el jutge, que demà són esperades aquí, dues filles més del matrimoni, una d'elles casada a Portugal i una altra que viu amb el seu marit a França, les quals ignoren, com és natural, la confessió i processament de la mare.

La impressió final és que en el crim no hi han tingut participació de cap mena els fills de la víctima. Sembla afirmar aquesta hipòtesi un acarament que va sotmetre el jutge als esmentats germans, en el qual aquests, en assabentar-se que la seva mare es declarava autora del crim, varen sofrir una penosa impressió, puix es creien, sincerament, que el seu pare havia estat víctima d'un accident, o d'una agressió per part d'algun persona estranya a la família, puix així ho havien sentit a dir a la seva mare, abans d'ésser aquesta detinguda.

En l'expres de França, va arribar ahir al matí una de les filles de Marian García, mort per la seva esposa Josefa Fuentes, al carrer de Trapalgar.

L'esperaven a l'estació els altres germans, desenrollant-se l'escena que és de suposar.

A la tarda el jutge es traslladà a la presó per practicar la diligència d'acarament entre la mare i els fills Josep i Guillem.

Ahí a la tarda va ésser suspesa la diligència d'acarament entre Josefa Fuentes i els seus fills. En canvi aquests varen estar tota la tarda declarant davant el jutge.

La Ciutat Jardí
d'Escriptors i Artistes

Davant el notari d'aquesta ciutat senyor Martí Bona quedà constituïda ahir la Societat General d'Edificació Urbana de Catalunya, S. O., filial de la de Madrid.

El Consell d'aquesta filial quedà format a Barcelona pels senyors marquès de Foronda, comte del Montseny, baró de Viver, Cañadas, Cadós, Junoy, Vivero, Aguilà, Puig, Maró, Nouvilas, Delgado, Hermosilla i Riera Gallo, que el presideix.

Al mateix temps s'elegerà la Junta directiva de la Cooperativa Ciutat Jardí d'Escriptors i Artistes barcelonins, que després de reformar els seus estatuts a base de la llei de cases econòmiques, ha quedat constituïda en la forma següent: President, Emili Junoy; vice-president primer, Ignasi de L. Ribera-Rovira; vice-president segon, Josep Palou Garí; secretari, Josep Maria Bello; tesorero, Carles Vázquez; comptador, Ricard Canals; vocals, Alexandre Cardunells, Miquel Nieto, Joan Dufach, Jaume Pahissa, Julià Girona i Marcolí Padró.

Un minyó de Lleida es
fereix amb una pistola

Ramon Lacalle, de 16 anys, domiciliat al carrer de l'Acadèmia, número 20, de Lleida, dormia amb una pistola sota el coixí i tot dormint se li va disparar, produint-li la bala una ferida al front.

Fou assistit a la casa de socors municipal, on el metge de torn qualificà la ferida de profunda i reservat.

DARRERA HORA

DE MADRID

ELS COMITES PARITARIS
INTERLOCALS HOTELERS
DE BARCELONA

Madrid, 27. — Efectuat l'escrutini de les eleccions convocades per Reial ordre de 5 de novembre darrer, per a la constitució dels Comitès paritaris interlocals de la indústria hotelera de Barcelona, ha designat el ministeri del Treball les persones que han d'exercir els càrrecs de president, vice-president primer i secretari dels respectius Comitès.

De Reial ordre s'ha disposat que cada Comitè quedí constituït en la forma següent:

Comitè interlocal d'hotels, fondejers, restaurants i similars amb els seus cambrers:

President, Manuel Vascon Borràs; vice-president primer, Josep Palou Garí; vocals patrons, efectius: Miquel Regàs, Josep Gaspar, Maties Martínez, Ramon Bargaues, Bartomeu Amigó, Antoni Vosta, i Josep Cardona.

Vocals patrons suplents: Josep Casanoves, Artur Perelló, Joan Morrell, Josep Carbó, Alexandre Ponce, Pere Estern i Dalmat Gil.

Vocals obrers efectius. — Joan Bonafont, Pere Montoliu, Josep Vidal, Josep Masó, Francesc Arasa, Joaquim Nicolazzi, Jaume Ferrer.

Vocals obrers suplents. — Jaume Sano, Joan Agustí, Hermenegild Soler, Salvador Rabella, Angel Font, Genar Rajadell, Josep González.

Secretari. — Lluís Calvo Sotelo.

Comitè paritari inter-local d'amors d'hotels, hostals, restaurants i similars i cuinners. — President, Manuel Bençem Borràs; vice-president, Josep Palou.

Vocals patrons efectius. — Lluís Monton, Miquel Regàs, Joan Masó, Pau Vall, Llorenç Capell, Joan Farré i Antoni Gabaldà.

Vocals patrons suplents. — R. Mazzioli, Miquel Martí, Josep Poch, Joan Paloma, Joan Aullis, Antoni Quatre-cases i Bernard Selva.

Vocals obrers efectius. — Manuel Perelló, Alfons Ortiz, Josep Ferrer, Ramon Ripoll, Julià Oliván, Josep Franca i Joaquim Montero.

Vocals obrers suplents. — Isidre Serret, Jesús Díaz, Josep Solanes, Josep Plans, Francesc Fernández, Modest Quintana i Jacint Pujol.

Secretari. — Lluís Calvo Sotelo.

Comitè paritari inter-local d'amors de cafès, cerveseries, bars, etc., i cuinners. — President, Miquel Vancells Carreteres; vice-president, Lluís Ferrer Eguizabal.

Vocals patrons efectius. — Pau Vall, Miquel Regàs, Llorenç Capell, Josep Ferrer, Antoni Gabaldà, Josep Cardona i Josep Borràs.

Vocals patrons suplents. — Joan Aullis, Josep Poch, Antoni Quatre-cases, Joaquim Paloma, Bernard Selva, Bonaventura Oliver i Narcís Peya.

Vocals obrers efectius. — Josep Dalmases, Joaquim Trullàs, Miquel Salla, Alfred Flores, Manuel Viella, Francesc Foraster, Isidre González.

Vocals obrers suplents. — Jaume Coll, Antoni Coll, Ramon Castella, Josep Marsanas, Ramon Jover, Josep Aguiló i Josep Carbó.

Secretari: Manuel God Prat.

Comitè paritari inter-local d'amors de cafès, cerveseries, i cambrers i auxiliars. — President, Josep Maria Feixó Carreteres.

Vice-president: Lluís Muñoz Halcón.

Vocals patrons efectius. — Miquel Regàs, Maties Martínez, Ramon Vargues, Bartomeu Amigó, Joan Barros, Antoni Costa i Josep Cadena.

Vocals patrons suplents. — Alexandre Ponce, Pere Ester, Dalmat Gil, Narcís Peya, Manuel Roget i Bonaventura Oliver.

Vocals obrers efectius. — Joan Massillat, Francesc Figueres, Josep Bartomeu, Martí Puig, Salvador Pàmies, Ferran Genovart i Francesc Blanco.

Vocals obrers suplents. — Joan González, Josep Tolosa, Manuel Saumell, Domènec Ri-

Un obrer ferit en una
explosió a Roquetes

En una fàbrica de sulfur, propietat de la Cooperativa de Roquetes, va explotar i es va inflamar el tub d'una bomba.

L'obrer Jaume Bofill, de 40 anys, va sofrir terribles cremades.

Fou curat de primer moment a la clínica del doctor Sabater i després conduït en greu estat a l'Hospital.

Una dona morta per un
automòbil a la Sellera

En el quilòmetre 14 de la carretera de Santa Coloma de Farnés a Sant Joan de les Abadeses, que s'asença dintre el terme municipal de La Sellera, l'automòbil núm. 2123-G. atropellà Rosa Jover Fiquelús.

Les terribles ferides que sofrí—entre elles la fractura de la base del crani—li produïren la mort instantàniament.

vera, Francesc Blanxart Tomàs Abadía i Ramon Paig.

Secretari: Enric Capdeceuve Cortès.

REFERENCIA DEL CONSELL

Madrid, 27. — El Consell de ministres ha acabat una mica després de dos quarts de deu.

El cap del Govern, que ha baixat acompanyat de tots els membres del Gabinet, llevat del general Martínez Anido que, com se sap, es troba a Santander, on ésser volat pels periodistes ha dit:

—Pressupostos i moltes coses, entre elles recursos per acudir en socors dels damnificats pels estralls dels temporals, com els de Chinchilla i Oviedo.

En fi, això ja es diu a la nota i per tant no haig d'afegir res.

—I el que heu anunciat sobre el viatge del ministre de la Governació?

—Ah, res. D'això ja està dit tot. He rebut uns telegrames de la seva arribada i posteriorment ha parlat amb mi telefònicament el general Martínez Anido, comunicant-me molts bones impressions.

Referint-se als Governos civils de València i Santander, ha dit el President que com sigui que tots dos eren funcionaris de la carrera judicial i han sol·licitat el reintegr, se'ls ha acceptat la dimissió.

Del Govern civil de Santander se n'ha encarregat el general Saliquet, i del Govern militar el general Mola.

Cobert el de Santander amb el general Saliquet, queda per cobrir el Govern civil de València, on anirà, probablement, l'actual governador d'Alacant.

El ministre d'Instrucció pública ha facilitat als periodistes la següent referència oficiosa:

Presidència. — S'acordà consignar en pressupost un milió de pessetes per a auxili de les comarques que hagin sofert o sofreixen danys pels temporals, inundacions i altres destruccions o que existeixi crisi greu de treball.

Acceptar el donatiu ofert a l'Estat pels funcionaris civils com a manifestació de la seva gratitud per la disminució dels augmentos sobre sous i invertir-lo al monument a Cervantes, de Madrid.

Consignar un crèdit en pressupost per a concórrer a l'Exposició de premsa i arts gràfiques a Colònia.

Prorrogar el contracte per al servei de conducció aèria de correspondència entre Madrid, Sevilla i Lisboa.

De Guerra. — Adquisició d'un hidroavió tipus Dornier-Supervall, per al servei d'aviació.

Cessió al ministeri de Foment del polvorí de Paronez, a Pehiscola (Castelló).

Hisenda. — S'han examinat i s'han aprovat els pressupostos dels distintes departaments.

Diverses transferències de crèdit. S'ha aprovat una Reial ordre implantant el monopoli del petroli des del primer de gener.

Reial decret creant la inspecció del cos pericial de comptabilitat.

ELS DESNONAMENTS

Madrid, 27. — La Reial Ordre de 7 de desembre sobre els drets dels llogaters desnonats, ha estat amplificada amb els preceptes següents:

En els casos a què es refereix el número tercer de l'esmentada Reial Ordre, en la seva primera part, o sigui quan hi hagi judici de desnonament fundat en l'apartat G de l'article cinquè del real decret llei de 27 de desembre de 1925, a virtut de l'expedient que no han degut estimar-se contradictoris, per no reunir les condicions que expressa el número primer de la mateixa Reial Ordre, qual-sevol que sigui el seu estat, i encara que hagués recaigut sentència, sempre que no hagi arribat a efectuar-se el llançament, no s'executarà aquest exigint-se les responsabilitats procedents aduït les de caràcter penal a les tutoritats i als seus agents que ho acordin i ho executin.

Quan ja s'hagués efectuat el llançament en dictar-se la present Reial Ordre, el llogater llançat disposarà, a comptar des de la data de la publicació de la dita Reial Ordre a la "Gaceta", d'un termini igual al que en la sentència executada s'hauria fixat el requerir-lo de llançament per a reclamar tornar a ocupar els locals dels quals va ésser llançat i el propietari de la finca accedir a la reiteració pràctica o natural que a tal efecte li faci el llogater llançat.

Haurà d'acudir el llogater a l'autoritat governativa local per tal que l'empari en el seu dret i sense més tràmit si el requeriment de l'autoritat local al propietari de la finca no hi hagués prou perquè es reintegrí al llogater el dret d'habitar els locals desallotjats, sense perjudici de les responsabilitats a què l'evidència doni lloc dins de la pràctica a tots els fiscals municipals del districte, el qual instituirà el jutjat quan correspongui la reintegració expressada.

LA BASE ALACANTINA DE SERVEIS AERIS

d'any quedará suprimit el servei d'hi-

Madrid, 27. — Des de primers dros entre Alacant i Oran, i desapareixerà la base naval de la línia

Lateocore amb els coberts i hangar. Aquest es demuntarà i es trametrà junt amb els aparells a Oran, on

constituïran les reserves per a estar disposats a exercir servei d'auxili ràpid. Altres materials s'aprofitaran per a instal·lar-los al camp d'aviació que té l'empresa a Alped.

A l'indret on estava instal·lat l'hangar s'establirà la futura base d'hidros espanyols.

La supressió del servei Alacant-Oran coincidirà amb l'apertura de la línia Marsella-Argeila, de 700 quilòmetres de recorregut, que faran els hidroavions en set hores. Aquests hidroports portaran dos motors de 450 cavalls i capina per a sis passatgers.

AMPLIACIO DEL CONSELL

Madrid, 27. — El Consell de ministres ha començat donant compte el cap del Govern dels detalls que acabava de rebre del general Martínez Anido de l'entusiasta rebement que li havia fet el poble de Santander, en dirigir-se al poble de Valdesilla i al mateix temps li comunicava les impressions molt satisfactòries sobre la situació del plet que motivà el viatge del ministre de la Governació.

De la combinació de governadors que motivà la dimissió del de Santander, quedará pendent fins dintre d'uns dies la vacant del d'Alacant per trasllat a València.

A continuació s'ha entrat a l'estudi dels pressupostos, principal assumpte, i que havia d'abordar-se pels ministres, revisant detingudament els pressupostos parcials en aquelles xifres que han estat objecte de modificació, però com que el ministre d'Hisenda havia sostingut conferències particulars amb els consellers, la tasca se simplifica notablement.

Per de prompte, el pressupost per a l'any vinent porta un augment, degut a que es creen nous serveis, i el Govern els concebia com a símptoma de prosperitat de la Hisenda.

No es poden citar xifres de despeses perquè manquen els acoblaments de dues o tres partit-

des, i mentrestant, el pressupost d'ingressos el ministre d'Hisenda el redactarà amb caràcter definitiu el dia 31 del mes que som, un cop que es trobin en poder seu totes les dades procedents de províncies.

Entre els augmentos figuren els que es deriven de la creació de 700 escoles i les quantitats que es fixen per a intensificar la inspecció de primera ensenyança, calculant el Govern que puja a cinc mil el nombre d'escoles creades des de l'adveniment del Directori.

Se consignà també la xifra d'un mi-

llió de pessetes per a auxili de les comarques que han sofert els canys dels temporals i es reservarà una quantitat per una altra classe d'auxilis, com el d'atur forçós.

També es consignà un crèdit de 40 mil pessetes en aquest any amb la idea de què en pròxim sigui de 35 mil per al congrés internacional de ciutats que ha de celebrar-se a Sevilla a l'any 1929. A aquest congrés, com és sabut, assistiran representacions de tot el món.

Els dependents públics havien sigutificat per mitjà de llurs caps, al president i al ministre d'Hisenda, el desig de deixar un dia d'haver com significació i gratitud per la reducció de les escales de descompte per utilitats en llurs sous.

A judici del president, el moment ha estat molt oportú, doncs es tracta va en l'actualitat d'arbitrar mitjans per al monument a Cervantes i aquest matí el visitaren l'escultor Coullan i els germans Quintero i el president les va oferir destinar aquesta quantitat íntegra per a l'acabament de les obres, per tal de què el monument s'inaugurés coincidint amb la data de les exposicions de Sevilla i Barcelona.

El Govern entén que serà del gust dels funcionaris la destinació del seu donatíu, tota vegada que la iniciativa té un alt prestigi per a Espanya.

La prorrogació del contracte de la conducció aèria de correspondència en la línia Madrid-Sevilla-Lisboa es limita únicament a tres mesos, perquè el Govern té el propòsit que abans de sis mesos se celebri el concurs general de totes les línies aèries, i amb una prorrogació més ampla podrien quedar enturpidides les condicions per al concurs general que es projecta.

La Reial ordre d'implantació del monopoli del petroli, que es publicarà a primers de gener, és una aplicació del Reial decret de creació d'aquest monopoli i per ella es dicten les normes en què ha d'amotillar-se tot quant competí al servei fixament de preus, els quals es fixaran sense inscriure'ls en cap classe d'arbitris, facultat que competirà després als Ajuntaments.

Es declara que, cas d'una incautació que ocasioni el retard del pagament, s'abonaran els interessos de demora a partir de la data de la incautació.

En l'actualitat existeixen a Espanya dotze o catorze comissions de valoracions, compostes de dos enginyers industrials, un comptable de l'Estat, un representant del monopoli i un altre de la Companyia expropiada. Algunes d'aquestes juntes han redactat ja llurs memòries.

Segons manifestacions dels ministres, les dades aportades pel ministre d'Hisenda foren tan interessants, que arribà a admetre's la possibilitat que reduïx el monopoli el preu de venda dels productes.

No cal dir que el consum queda assegurat i amb els diversos descombarcaments a diferents llocs de la

península en formarà un considerable stock per a fer front a tota contingència.

Per últim, en la nota es parla del decret per virtut del qual se crea la inspecció del cos de comptabilitat.

És aquest l'únic que no estava sentit a inspecció, i com abans s'havia creat la inspecció de l'advocacia de l'Estat, aquest s'exercirà per individus dels cos amb facultats inspeccionals als recaptadors.

Probablement tornarà a celebrar-se Consell dissabte.

Demà signarà el ministre d'Instrucció pública una Reial ordre de concurs lliure per a llibres de text de les matèries del batxillerat, llevat d'aquelles que han estat recentment atorgades. La Reial ordre apareixerà a la "Gaceta" dijous.

El ministre de Gràcia i Justícia ha té, per al seu estudi, la causa dels magistrats de Barcelona i la sentència del Tribunal Suprem.

Per ara no es cobrirà la vacant del president de Sa'a del Suprem, senyor Zabala, exercida interinament pel senyor Cruell, fiscal del Tribunal Suprem.

Encara que s'ha dit, amb ocasió de la prorrogació dels pressupostos, que no existiran els exercicis tancats, les nostres notícies ens permeten afirmar tot el contrari.

DE L'ESTRANGER

GOLETA ESPANYOLA

EMBARRANCADA

Rabat, 27. — En intentar entrar en aquest port, ha embarrancat a la platja de Salé la goleta espanyola "San Francisco".

Tota la tripulació ha pogut salvar-se, però els treballs que s'han practicat per tal de posar a flot la citada goleta, han fracassat fins ara.

LA HERENCIA DEL REI

FERRAN DE ROMANIA

Bucarest, 27. — Els periòdics diuen que el tribunal que entén en el assumpte ha procedit al repartiment de l'herència del rei Ferran.

L'herència ha estat repartida entre cinc hereus. La princesa Helena, ultra la part al·lòqua que li corresponia, ha rebut cinc milions de leis, en virtut d'un acord pres per toté els cohereus, amb objecte de compensar-la dels presents rebuts pels altres fills del rei Ferran.

El rei Miquel rebrà, a més de la seva part, el castell de Pedesh, de Sinaia, i alguns immobles situats a Bucarest.

L'herència puja a total a 387.476.714 leis. — Fabra.

SANTA MARIA

Visions de Catalunya</

PAGINA FOTOGRAFICA

CINEMES
Casa CUYAS
Portal de l'Angel, 11 i 13
ELS MES CLARS
La casa de la PROJECCIÓ és
CUYAS
MATERIAL FOTOGRAFIC

Pel·lícula o placa?

Entre els afeccionats a la fotografia — com també entre alguns professionals — sovint s'hi sugereix el dubte d'arregonar la màquina de placa i usar sempre més l'aparell de pel·lícula. Dubte hem dit i a bastament sabem tots que ara i més hi ha encara polèmica per a florir els avantatges de la placa de vidre davant dels progressius triomfs de la pel·lícula.

Nosaltres, que força hem gustat els avantatges de totes dues, no afegim la una per a deixar d'elogiar l'altra. Sincerament direm que totes dues ens embaleixen; si perfectes resultats hem obtingut amb una placa, millor i més fàcil ens ha estat l'execució fotogràfica amb una pel·lícula. "Les plaques, diuen ells amateurs, sempre seran plaques", però nosaltres recordarem com hem vist tots veritables meravelles de tons, suavitats de clar-obscur en positius obtinguts per mitjà d'una pel·lícula, molt més escassos en els treballs de plaques de vidre.

I si per molts motius ens trobem en l'agredolc plaent de no saber cap on decantar-nos, per molts altres tenim la necessitat d'eleger i recomanar la pel·lícula com un bon, no pas perfecte, mitjà d'obtenir bones fotografies.

Ens cal, però, fer constar, lector amic, que la nostra elecció i recomanació no són definitives. Amb l'esperança d'un millorament condició per la nostra momentània preferència per la pel·lícula. Plauria'ns fora veure un major ús dels aparells de pel·lícula, convençuts que n'esdevindrà un major perfeccionament, gairebé suau assolit amb el film-paquet o pel·lícula rígida, la manufactura de les quals tant s'ha combatut per contrarestar la sensibilitat excessiva del seu suport de cel·lulosa.

No és tan sols l'avençament del seu poc pes, menor embalum i el fàcil intercanvi a plena llum el que ens fa decidir transitoriament per l'ús de la pel·lícula. Més encara ens tempten els resultats d'ordre tècnic que han obtingut, per exemple, els anglesos, executats amb l'aparell de pel·lícula i en el seu país tan escàs de llum, llum que ens sembla a nosaltres imprescindible per a fer bons negatius. Molt més encara ens corren les fines suavitats de l'antihalo "natural", l'"ortocromisme" espontani, la minuciosa imatge d'un positiu de procedència "film" al d'un altre obtingut per una placa més susceptible de reflexes i escassa de nitidesa.

Tot i no creient, doncs, orfe d'un sis o un as, tant l'una com l'altra, fem constar per uns moments de les excel·lències de l'una, la pel·lícula, per ajudar amb la seva difusió el seu perfeccionament.

En la fotografia que hom ha decidit anomenar fotografia iròlica, que és aquella que copia les vistes momentànies, l'esguard apressat damunt d'una prada des la carena penjada amb massa pressa, el somriure entre un plor i un llagrimaig d'un infant, el gest d'una damisella reflectit en les

Useu les plaques i papers GUILLEMINOT

Són els millors

Després de revelades, poden ésser posades pel mateix sistema en el fixador.

Un altre progrés que enllamineix la utilitat de la fotografia per mitjà de la pel·lícula és el progrés realitzat per la casa Agfa amb el seu aparell "Standard" en el qual, no gens menys, es resol la dificultat fins ara insoluble d'enfocar justament malgrat ésser una càmera amb la pel·lícula exposada.

Una "muntura helicoidal" de l'objectiu, moguda per un mecanisme especial cura de les funcions del vidre esmerilat i de l'ull del fotògraf en els aparells de placa. Sense moure l'aparell de la seva posició normal l'operador pot donar-se compte del focus en metres i de l'obertura convenient del diafragma; a més de tenir sota l'esguard l'escala de velocitats de l'obturador.

Temptats per aquests planers avantatges que ens ofereixen el revelat vertical i la càmera "Standard" Agfa, decantem la nostra recomanació a xic més del que en realitat voldríem vers el consum d'aparells de pel·lícula esperant majors perfeccionaments.

M. H. I. L.

Material - Fotogràfic
Treballs de laboratori al cap de les 5 hores
SERRANO I ARPÍ
Cucurulla, 2, cant. Boters
SECCIÓ DE FOTOGRAFIA

Material Fotogràfic
Vídua de
N'ENRIC RIBA
Ronda de la Universitat, 37

PUBLICACIONS REBUDES

Hem rebut el número de desembre de la revista "El Progreso Fotográfico", el contingut del qual és el següent: "Cursos normals de Fotografia"; un article de R. de Baños sobre els Films Cinematogràfics; una nota de M. Canals sobre Perspectiva cromàtica; un extens estudi de S. Blumann sobre "Les Lenses de quart en Fotografia"; i un altre de Kurt Philip sobre els fracassos en el reforç a l'urani; a més una memòria de Ross i Crabtree sobre l'eliminació de la gelatina conjugada en el revers dels films.

Publica encara una extensa informació sobre: Fórmules i notes de tècnica fotogràfica; Cinematografia i notes comercials i industrials.

La Secció de notícies, tant d'exposicions i concursos com d'activitats de tota mena en el camp fotogràfic, és molt completa. També són presents els darrers volums que han aparegut sobre Fotografia.

La part d'il·lustracions presenta, ultra unes obres de Massana, Untrub, Vidal i Mallarach, unes interessants reproduccions d'altres de Hugo Oppitz i Rudolf Raschel, tots

ELS TEATRES

NOTES OFICIOSES

LES REVISTES "CHARIVARI" I "ALLELUIA" EN MATINEES I A PREUS POPULARS

La revista que es prepara al Nou per al vinent mes de gener ocuparà, segons varem dir l'altre dia, tot el programa. Per tant, les representacions que es donen de les revistes "Charivari" (selecció) i "Alleluia" fins al dia 8, de l'esmentat mes, són, irremissiblement, les darreres, ja que s'ha de despenjar el decorat per a deixar lloc al del nou espectacle.

En vista d'això, i per tal que no quedi a la nostra ciutat ningú sense admirar les dues grans revistes que acabem de nomenar, l'empresa del popular teatre del Paral·lel, accedint a indicacions rebudes, ha organitzat unes matineses populars a diari, la primera de les quals ha tingut efecte aquesta tarda, a preus de l'abast de tothom.

L'anunci d'aquestes matineses populars ha produït en el públic molt bona impressió, i tot fa suposar que es veuran concorregudíssimes, ja que poques vegades s'haurà presentat a Barcelona una ocasió de veure tanta quantitat d'un tan bell espectacle per tants pocs diners.

Fotògrafs! Aficionats! Minutaires!

1.000.000

de postals d'excellent qualitat a pessetes

3'50 %

és el mitjà de propaganda de

Joan Llimona Gispert

en benefici directe del públic

Papers fotogràfics "CIM" Marina, 283

Cases on pot comprar-se la dita qualitat

Establiments: "Lutetia", Rambla de Catalunya, 55. - Srs. Lamarca i Herrera, Tallers, 50. - Fills d'A. Busquets, Sant Pau, 19. - Pérez i Sabat, Fontanella, 18. - Rafael Mañá Gallemí, Plaza Mercadal, 35 (S. A.)

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
F. GIMENO, M. LLAVANERA, E. MONSERRAT
Fins al 30 actual

GALERIES LAYETANES
J. BORRELL, J. GUINART, J. PUIGDENOLAS, J. ROVIRA
Fins al 7 gener vinent

ESTUDI ARENYES
Exposició d'obres de G. Masquias, Pintor mallorquí del segle XVII.

LA PINACOTECA
Fins al 6 gener vinent

MARIA ESCALANES
Fins al 6 gener vinent

ELS ESPORTS

EL CONCURS DE NADAL

Per bé que el dia de Nadal, atenent-se a una consideració molt justa, els organitzadors només van assignar partits al matí, amb aquestes dues festes s'ha donat una bona impetu a aquest concurs, i és de veure que no trigarem gaire a poder fixar posicions.

El diumenge es varen jugar els següents partits:

Leouhardt venç a Gomis per w. o. Tusquets a Freixa, 6-3, 6-3. Aguiló a Brutau, w. o. Llibre a Masriera, 6-2, 0-6, 6-2. De la Huerta a Par, per w. o. Escayola a Torres, per w. o. Coll-Coll a Aguiló-Freixa, 6-0, 6-4. Riera a Masriera, 6-1, 6-2, 6-4. Boter a Aguiló, per w. o. Del Val a Noblome, per w. o. Andreu a Torres, per w. o. Riera a Burgos, 6-2, 6-3, 6-8, 6-0. Fernando-Escayola a De la Huerta, 6-2, 6-2, 6-8. Lloveras-Sagnier a Gamper-Rovira, per w. o. Flaqueu-Morales a González-Sala, per w. o. Senyora Pous a senyoreta M. Dulon, 5-7, 6-3, 6-1. Senyoreta G. Dulon-Carbó a senyoreta Vidal-Coll, 3-6, 6-4, 7-5. D'aquests podem remarcar com els més interessants la resistència opoada per la senyoreta Dulon, els progressos de la qual són evidents, i la senyora Pous. No hem de triar gaire a veure com dona feina als de primera categoria.

Ahir els resultats van ésser:

J. de Olano i Herberg guanyen a Carbó-Carres, 3-6, 6-1, 9-7, 6-3. Morales a Leonarte, 6-0, 6-0, 6-3. Boter a Llibre, 6-3, 6-4. Burgos a Leonarte, per w. o. Masriera a Carres, per w. o. González a Llibre, 6-4, 6-2. Riera-Tormo a Tarruella-Suqué, 6-3, 6-3, 6-1. De la Huerta-Puigmarí a Andreu-Freix, 6-2, 6-2. Del Valle-Sagrà a Masriera-Par, 6-5. Gomis-Torres a Gamper-Rovira, 6-3. González a Lloveras, 6-0, 6-2. Flaqueu a González, 6-1, 6-4, 6-2. Burgos a Herberg, 6-1, 6-0. Senyoreta M. Carol-Coll a senyoreta Torres-Brutu, 6-4, 6-5. Senyoreta R. Maier-De la Huerta a senyoreta Weber-Torruella, w. o. Jacuna-Mir a Leonarte-Maragall, w. o.

ruella contra De la Huerta; Andreu-Maier contra Burgos-Mir; J. E. d'Olano-Tanke contra Tusquets-Tusquets; senyoreta Torres contra vencedora de la senyoreta Luria-Maier.

A dos quarts de tres:

Janico-Sindreu contra Torres-Gomis; senyora Morales-Morales contra senyoreta I. Fontrodona-Tanke; senyoreta Torres contra R. Maier; senyora Maier-senyoreta Clavell contra senyora Ponc-M. Dutton i Jacuna-Mir contra Aguiló-Manuel Carbó.

ALIMENTADORS

per a filament i placa; millora encara que els acumula d'ors

Willard

Auto-Electricitat, Dipulació, 234

FUTBOL

ELS CONCURSOS D'EX-CAMPIONS I DE LA LLIGA

Fins a la data la situació dels concursos que estan duent a cap els dos grups "Campeons" i "Maximalistes", són com segueix:

Campeons	J. G. E. P. F. C. F.
F. C. Barcelona	6 5 1 0 21 11 11
Athletic	6 4 1 1 22 9 9
R. Sociedad	6 3 1 2 19 11 7
R. Madrid	4 1 1 2 17 14 3
R. Unión	6 0 3 3 16 27 3
Arenas	6 0 1 5 9 22 1
Maximalistes	J. G. E. P. F. C. F.
Celta Club	4 3 1 0 9 2 7
Iberia	4 3 0 1 8 8 6
Racing	6 3 0 3 21 12 6
Múrcia	4 2 0 2 6 6 4
Athletic	3 1 1 1 7 10 3
Sevilla	7 2 2 3 15 21 6
Sporting	7 2 1 4 17 16 5
València	2 0 1 1 4 5 1
Espanyol	1 0 0 1 2 4 0

LA IX CURSA PREMI JEAN BOUIN

CAMPIONAT DE CATALUNYA DE FONS

Diumenge que ve, sota l'organització del nostre coga "El Mundo Deportivo", se celebrarà per nove-

N'Antoni Picart, en nom del Sindicat d'Iniciativa de les Valls d'Andorra, remercià els assistents i la Junta del Centre Rafael de Casanova per la seva ofrena.

La vetllada va acabar-se repetint l'"Himne andorrà" i amb una ballada de sardanes.

L'ENSENYAMENT

A L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

A l'Escola Superior d'Agricultura començarà, el dia 7 del vinent gener, un curs d'Avicultura, a càrrec del senyor Castelló, professor de la Reial Escola d'Avicultura, d'Arenys de Mar. Els alumnes que assisteixin a aquest curs podran, si ho desitgen, examinar-se a la Reial Escola d'Avicultura per a obtenir el títol d'avicultor.

També, a la mateixa Escola, es donarà, en els vinent mesos de gener a març, inclosos, pel senyor Lluís Guitart, professor de l'esmentada Escola d'Agricultura, i el senyor Joan Guiteras, cap del Laboratori d'Anàlisis Agrícoles d'aquesta, i sota la direcció del senyor Claudi Oliveres, director dels Serveis Especials d'Enologia de Catalunya, un curs eminentment pràctic d'Anàlisis de vins i correcció dels defectuosos. El dit curs començarà el dia 10 del vinent gener. Per la manera com es desenrotllarà aquest curs, pot interessar totes les persones que es dediquen al negoci del vi.

Per més detalls, podeu dirigir-vos a la secretaria de l'Escola d'Agricultura (Urgell, 187), de nou a una del matí, tots els dies feiners.

DIVULGACIO AVICOLA

Avui, dimecres, a les cinc en punt de la tarda, el professor En Salvador Castelló Carres començarà a explicar, al saló d'actes de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre (Porta Ferrissa, 21) un cicle de tres conferències públiques sobre "Tècnica avícola moderna i els darrers avenços en avicultura".

CATALUNYA

SANT FELIU DE GUIXOLS

Aurea a l'Associació de Música

Com a pròleg a la sessió de danses, que l'Associació de Música de Sant Feliu de Guixols ha organitzat per a avui, dimecres, a la nit, a càrrec de la dansarina clàssica Aurea de Sarra, el conegut escriptor gironí Carles Rahola farà uns comentaris sobre la dansa, i llegirà al mateix temps un treball de Bosch Gimpera sobre el mateix tema.

La col·laboració de tan prestigioses personalitats a l'acte de l'Associació de Música guixolenc, ha fet augmentar encara, l'interès que despertà ja des del primer moment l'anunci d'aquesta festa, consagrada a la dansa en la seva més pura i enlairada concepció.

VALLS

Un altre fet lamentable: Prec a la Companyia del ferrocarril. Conferències: Exposició: Sardanes

Amb motiu de l'esclavament de roques, esdevingut divendres passat en un tros de via entre Montblanc i Vilarell, potser hom no ha fet remarcar prou que el perill s'havia causat d'amenaçar, i que la premsa, en diverses ocasions, havia cridat endabades l'atenció de la Companyia interessada.

Ens trobem, doncs, en presència d'un dels molts freqüents casos lamentables que poden ésser evitats.

Amb més esperança de sort farem un prec a la Companyia de M. S. A.:

Per què a la vigília de festes assenyalades el tren del vospre, procedent de Barcelona, només arriba amb dos vagons —un de segona i l'altre de tercera— com els dies ordinaris? Que no se n'ha donat que en tals ocasions els viatgers augmenten considerablement?

Dissabte mateix, dia anterior a Nadal —cada ovela al seu corral—, pel servei Roda-Picamolxons foren utilitzats el parell de vagons de conestud. La gent anava dreta pels passadissos, platíformes, estrups, llocs excausats. Per fer-se'n línia cal resoldre al símil de sempre:

Demanem, doncs, més material de transport per a les circumstàncies esmentades.

Per a després de la conferència del senyor Capmany sobre "La dansa a Catalunya", el Valls Esportiu n'annuncia una altra del benemèrit compartit senyor Vicens de Moragues.

Parlarà de la Història de Tobies en els tapissos de la Catedral de Tarragona.

El jove Ignasi Ferrés ha obert una exposició de caricatures, dibuixos i pintures a la botiga de la casa número 10 de la plaça del Blat.

Hi hem vist tres dibuixos, dues pintures i una seixantena de caricatures.

En aquest darrer aspecte, el dibuixant "Nasi" ha realitzat progressos apreciables.

El dia de Sant Esteve al migdia la cobla La Principal del Camp donà una audició de sardanes al Pati, per encàrrec de l'Agrupació Sardanista.

A la nit, la mateixa cobla tocà una ballada al local del Valls Esportiu.

ANDORRA

Els nous síndics de les Valls

Llegim en una correspondència d'aquestes Valls:

"Reunint per primera vegada el nou Consell General de les Valls d'Andorra el dia 21 de l'actual, a la Casa de la Vall, es procedí a l'elecció de síndic general i sots-síndic, per ésser en els dits elevats càrrecs els senyors Font, d'Encamp, i Calvet, de Sant Julià, resultant elegits per majoria de vots els senyors Roe Rossell, d'Encamp, i Agustí Goma, d'Ordino, respectivament.

Amb tot i no haver complagut a bona part d'aquells subdits al resultat de les passades eleccions de consellers, els noms dels quals publicarem oportunament, sembla que han estat ben acollits a totes les Valls els nous dos nous síndics, per tractar-se de persones de prestigi i reconeguda moralitat.

Ens diuen persones d'avancada edat que no recorden unes eleccions tan renyides com les celebrades, i que tant revol ha produït a tot el país.

LES MITGES "EVA"

LES PREFERIDES DEL MON ELEGANT

EN SEDA NATURAL I FIL BRILLANT

Les mitges "EVA" es distingeixen de totes les altres per la seva insuperable qualitat, màxima durada i elegància suprema. Són fabricades amb les millors matèries conegudes i els procediments més moderns de la indústria francesa

ES LA MARCA QUE S'HA IMPOSAT

DEMANEU-LA SEMPRE

Rebutgeu tota imitació que us ofereixin

Advertim a les senyores que les mitges "EVA" porten calat aquest nom a la part superior de cada mitja, signe de garantia i qualitat

Unics concessionaris per a tot Espanya

CASA VILARDELL

FABRICA DE GENERES DE PUNT

CENTRAL: Hospital, 36 i 38 - **SUCURSALS:**

CARRER DEL COMTE DEL ASALTO, núm. 8.—CARRER DE FONTANELLA, núm. 17.—CARRER DEL CARME, núm. 73.—CARRER DE LA RIERA BAIXA, núm. 26.—CARRER DE BARBARA, 16 bis.

MAGATZ M: Alt de Sant Pere, 15

TELEFONS: 3658 A., 3659 A., 1229 A., 4881 A., 1044 S. P. - Apartat de Correus 839 - Direcció telefònica "MEDIAS"

Rocallà

JOSE ESTEVA Y CA. RRLA ESTUDIS, 14 CANUDA, 2 PRAL. BARCELONA

MATERIAL
PER A TEULADES

ELS ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE CATALA NOVELTATS

Avui, a les cinc de la tarda. Programa d'Innocentada.

Llegint "Tarzan de los monos"

d'autor incògnit, puix fins que s'haurà acabat no vol que se sapiga que és d'en Nostró. Hi prenen part actors, actrius, dos micos, un os, un automòbil, sis cavalls (dintre el motor de l'auto), etc.

Fi de festa per la famosa ESCOLA CANTORUM de Laporta. El mico aïetat cantant escolides peces dels mestres Extrawick i Strauss i Beethoven.

Nit, Marie Therese Pierat i André Luguet en la prisió, de Bourdieu. Demà, tarda, EL PASADORET, d'en Folch i Torres.

Es despatxa a Comptaduria.

Gran Teatre del Liceu

Avui, 30 de propietat i abonament corresponent a l'abonament a dimecres, a les nou: Última representació de la grandiosa òpera en quatre actes AIDA, pels cèlebres artistes senyores Poll Randaccio i Zinetti, senyors Lindi, Granforte i Vela.

Demà, no hi haurà funció.

Divendres, funció 38 de propietat i abonament corresponent a l'abonament a dissabtes. Serà d'Onore de la il·lustre diva Glida Dalla Rizza, Penúltima sortida del cèlebre divo Miquel Flota.

Última representació de l'òpera MANON.—Diumenge, tarda, Serà d'Onore i comiat del cèlebre divo Miquel Flota i comiat de la diva Glida Dalla Rizza.

Única representació de TOSCA.—Dimarts vinent, estrena a Espanya de la genial òpera de l'immortal Mozart EL RAPTE DEL SERRALL.—Es despatxa a comptaduria per a totes les funcions.

ELVIRA DE AMAYA al GOYA

TEATRE EL DORADO

Gran companyia de sarsuela del "Teatro Lírico Nacional".

Avui, dimecres, tarda, a les 4:15

LA VILLANA

Els que no coneixen encara aquesta joia musical del mestre AMADEU VIVES, han d'apressar-se a fer-ho, puix queden comptades representacions de l'obra.

Demà, dijous, tarda i nit i tots els dies

LA VILLANA

Teatre Català Romea

Companyia Vila-Davi. Primera actriu: Maria Vela. Primers actors: David i Nolla.

Avui, tarda, a les 4:30; Nit, a les 9:45:

SORPRENTENT ESPECTACLE D'INNOCENTADA

Reposició:

Les noces de Domínguin

GRAN FARDACCIO. Atracció de fama mundial de la que forma part Josefina Sek-ka i una tia seva, Pepa Sek-koneta. Estrena de la llegenda romàntica-tràgica en dos actes

LES PILLORES DAURADES o EL CAVALLE GUARDAD DE PAMBOLI

Demà, a dos quarts de cinc de la tarda: Preus populars: EL PASADORET, COMEDIA DE FOLLIA; A L'AMOR D'UN PILL, per Anna Q. Nilsson, com a reprisa.

Demà, tarda, a les 4:30; Nit, a les 9:45: FESTA DE GERMANOR la nit del dia 31, comiat de 1937.

ELVIRA DE AMAYA al GOYA

CAPITOL CINEMA

PARADIS DE LA CINEMATOGRAFIA: ORQUESTINA SUARE

Avui, dimecres: Exit sorollós de l'espectacular film dels "Artistes Associats" EL VAGABUND POETA, protagonista el tan elogiador actor John Barrymore; Amor al vol, producció americana, per Billy Sullivan; Sa majestat el nen, còmica i divertida; Revista Paramount, informació gràfica. — Dissabte vinent, estrena de LA PAPALLONA D'OR, luxosa i esplèndida producció, per la ideal nina d'extremadina bellesa Lili Damita. — TELEFON A 38.

ARISTOCRÀTICS KURSAAL I SALÓ CATALUNYA

Els predilectes de famílies distingides

Orquestres: JOVER i TORRENTS

Avui, dimecres, insuperable programa. Repertori gràfic núm. 12; gran exit de la formosa comedia dramàtica EL DREY A LA FELICITAT, per la genial actriu SHIRLEY MASON; CONQUISTADOR PER FOLCH, còmica; exit sense paró de la magnífica comedia d'alta societat LA FOR D'ESTRELLA, per la genial actriu FLORENCE VIDOR i CLIVE BROOK.

Demà, dijous, gran programa amb quatre seleccionades estrelles: NOTICIA FOLCH, 44, ESCOLA DE LA VARIETAT, comedia dramàtica; EL TROSCOR ANADAT, còmica, i la divertidíssima comedia de la selecta PRODIGE, LA LLIBRETERA DE GENTINA, per les genials actrius MARIE FROST i CHARLES RAY. Follies program.

TEATRE NOU

Avui, dimecres, i cada dia, llevat dels diumenges.

MATINEU POPULAR

BUTAQUES A 3 PESSETES

selecció de CHARIVARI i ALLELUIA

Nit, a les 9:15, 100 representació de l'espectacle seleccionat

CHARIVARI

i 50 de la gran super-revista

ALLELUIA!

amb el concurs dels artistes

CONSOL HADALOO

Primera vedette espanyola

MARY WELLS

BETTY HOWLAND

NICOLAÏVA A REMOFF

PEP VINYES

Roser Ferrer i Pousanet; Rafael Diaz i Rovinsky; René i Josep; Concepció Garza; Manuel Merodio; Josep Torres

150 artistes internacionals, 150

Demà, dijous, tarda i nit, selecció CHARIVARI i ALLELUIA

En despatx localitat amb dos dies d'anticipació.

En aquest teatre hi ha califonats

TIVOLI

El Saló de les grans actuacions

Local reformada i donat de tot confort: Orquestra Dotres-Vila

Avui i tots els dies, tarda, a les 3; Nit, a les 10:

BEN-HUR

La pel·lícula eterna: La més bella i pèrfida creació cinematogràfica

El film per a tots els temps, per a tots els pobles i totes les edats.

(Producció cin. de la Metro Goldwyn Mayer)

Il·lustracions musicals a càrrec d'una nombrosíssima orquestra del Síndicat Musical de Catalunya, sota la direcció del mestre Dotres-Vila. Tant les projeccions de la tarda com les de la nit començaran puntualment i amb la projecció de BEN-HUR. El seu llarg metratge no permet un altre film en el programa.

Preferència (Butaques plenes i antelastres) Ptas. 2. General (butaques primer pis), Ptas. 1.35.

TEATRE BARCELONA

Companyia de comedia

Aurora Redondo

Valerità Leda

Avui, dimecres, tarda, a un quart de sis, i nit, a un quart d'onze: La celebrada joguina còmica en tres actes, de Dicenta i Paso (fills).

MI TIA JAVIERA

Demà, dijous, tarda:

ES MI NOMBRE!

Nit:

LOS EXTREMEÑOS

SE YOGAN

ELVIRA DE AMAYA al GOYA

TEATRE NOVELTATS

Avui, a tres quarts de deu: La plus grande artiste française

MARIE THERESE PIERAT et ANDRE LUGUET

Societats de la Comédie Française dans les plus grand succès de la saison

LA PRISONNIERE

la pièce la plus discutée à Paris.

Demà: La triomphal succès de Marie Thérèse Pierat et André Luguet

L'ECOLE DES MARIS

Vendredí: La plus belle pièce de Bernstein

LE VENIN

creation de Marie Thérèse Pierat et André Luguet

Toilettas, chapeaux et fourrures d'une supreme elegance, des grandes maisons Jenny, Pagnier, Neer et Meunier.

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE COMIC

Direcció artística: MANUEL SUORANYES

Nit, a tres quarts de deu: 40 representació de la revista de creixent exit

EUREKA

Molt dels 26 bellíssims quadrons

L'espectacle més alegre i divertit. La revista que pot veure tothom.

Pastuosa presentació, luxosos vestuaris, ballueradors decorats.

Bellíssima partitura del mestre Clar. Triomf de TAMARINA ET FREDOFF, ODETTE DE FRANCE, SISTERS 2, ANGEL FERNANDEZ i de la companyia 110 artistes espanyols i estrangers a 10 Butaques a 3 ptes. Seletis numerats a 2.

Demà, tarda i nit, la gran revista

EUREKA

Dilluns, dia 2: Sensacional presentació del divertit i amb els seus experiments incomparables. 10 úniques presentacions.

TEATRE GOYA

Empresa Vilaseca i Ledesma S. A.

Avui, dimecres, Tarda, a les 4:30. Nit, a les 9:30

Últim dia. Gran exit de: EL MO-DERN SHERLOCK-HOLMES, per Buster Keaton; AGUIRRE, famós ventríloc, GOYERCA, eminent i genial ballarina exòtica.

SPAVENTA

El cant dels estils i tangos argentins. L'artista de la melodia i dels públics aristocràtics.

Demà, dijous. Extraordinari debut

ELVIRA DE AMAYA

la cèlebre vedette de la nostra cançó

CINEMES

SPLASH CINEMA i CINEMA COLOM

C. de Cent, 217 A. Teatre, 58

Avui, dimecres, magnífica program: Noticiari Fox, La oul-nora d'En Torouat, El gran amor d'una estrella, El nou campió, per William Fairbanks, i la preciosa cinta de grans èxits Reolutes damunt les ones, per Wallace Beery.

Monumental :: Pedro

Warkya :: Excelsio

Avui, dimecres, últim dia: València (la més bella entre les teves flors), per Maria Dalabaila; La terranyina, per Clara Bow; La gran carrera, per Helaine Hammerstein; Damsel vers el destí; Magazine Metro.

Dijous vinent, estrenes: Los chicos de la escuela, producció nacional, per "Pittou"; El bonar d'altres temps (Metro Goldwyn), per Renée Adorée; On és la dona? i d'altres.

PATHE-CINEMA

Preu corrent: 0'75

REINA VICTORIA

General, 0'40 i Preferència, 0'60

Avui, dimecres. Exit sorollós de la magnífica i emocionant superproducció "SELECCIO OPTIMA" del Programa VILASECA i LEDESMA, S. A.

RUSSIA

magistral i definitiva creació del gran actor Vladimir Gaidarov, secundat per la bellíssima estrella Marcela Albani. — EL DOCTOR SATALLADOR, per Frank Merrill; EL TOX DE L'ESCAOT, còmica. Revista Pathé.

De vuit a dos quarts de deu: Noticiari Pathe-Palace, per L'AMOR D'UN PILL, per Anna Q. Nilsson, com a reprisa.

Pròximament: Estrena: LA BELLA NUA, per Lily Dagover i Gosta Ekman.

TRIOMF, MARINA I NOU

Avui, dimecres: Estudianta i modistetes, Ballarines amb taxí-metre, Segura contra l'amor, Amador vol casar-se, Revista Dalfó.

DANA: COMITAL: BODENIA

ARGENTINA: ROYAL: INS PARK

AVUI, TARDÀ I NIT. Grans programats: EL BASTRE NOTING, magnífica creació de Clara Bow i Laurence Gray; LA DONA COBEJADA, interessantíssima interpretació i assumpte, per Eve Francis i Gabriel Gabris; MATER DOLOROSA, grandiosa producció, interpretada per Henry Forten; UN GAT FELIU i REVISTA Paramount núm. 10.

Demà, dijous: Canvi complet de programa. Cinc estrenes interessants.

Cinema Princess

Via Laietana, número 14

Sempre els millors programats.—Avui, dimecres: La comèdia social, extraordinària cinta, per Ford Sterling; La bala marcada, superproducció Fox, per Charles Jones; El senyor Muracá, supercomedia Universal, per Reginald Denny; Revista Paramount, i Donya Dinamita, còmica, en dues parts. — Dijous, cinc magnes estrenes.

COLISEVM

Orquestra dirigida pel mestre Blay Net

AVUI, tarda i nit: Exit de la-bella superproducció dels "Artistes Associats"

EL VAGABUND POETA

per John Barrymore

AMOR AL VOL

deliciosa comèdia Procline, interpretada per Billy Sullivan

COMICA

REVISTA PARAMOUNT

Català:
LA PUBLICITAT
és el teu diari

PATHE-PALACE

Especial, 0'30 i Preferència, 0'60

SALO MIRIA

General, 0'40 i Preferència, 0'60

Calificació a tots els locals

RUSSIA

magistral i definitiva creació del gran actor Vladimir Gaidarov, secundat per la bellíssima estrella Marcela Albani. — EL DOCTOR SATALLADOR, per Frank Merrill; EL TOX DE L'ESCAOT, còmica. Revista Pathé.

De vuit a dos quarts de deu: Noticiari Pathe-Palace, per L'AMOR D'UN PILL, per Anna Q. Nilsson, com a reprisa.

Pròximament: Estrena: LA BELLA NUA, per Lily Dagover i Gosta Ekman.

Una sola vegada a la vida

podreu admirar un espectacle la grandiositat del qual és **INDISCUTIBLE**.
El públic que assistí ahir a l'estrena de

BEN-HUR

se sentí subjugat per la seva bellesa, exaltat per l'emoció sublim de les seves escenes i emportat per l'entusiasme delirant que produí el començament a l'acabament **BEN-HUR**, l'espectacle més gran del món. No perdeu aquesta **OCASIO UNICA**.

Cada dia, tarda i nit, al

TIVOLI

(El local de les grans exclusives)

Producció Metro - Goldwyn - Mayer

DIVERSOS

BELEN (Pessebre)

A profit de la Creu Roja Espanyola

Soterrani de la Plaça de Catalunya, davant de l'Hotel Colom. Entrada, 1 pta.

Gratis als menors de vuit anys, que vagin acompanyats.

Es deliciós "urgar-se si ho i m"

SUCRE DE MADIUXES

Per a grans, 0'30; per a nens, 0'20

De venda a totes les farmàcies

Agent exclusiu: A. Caballé REUS

ENFERMEDADES DEL

ESTÓMAGO

HÍGADO - INTESTINOS

POLVOS DE SALUD DEL Dr. DE COCK

DE VENTA en las Farmacias y Centros de Especificos.

Depósito general: J. Plans Sintas, Provenza, 126, Barcelona.

Para combatir con éxito las ENFERMEDADES DEL ESTÓMAGO, HÍGADO e INTESTINOS; GASTRITIS, DÍSPEPSIA, VÓMITOS, ENTERITIS, ACIDECES, INDIGESTIONES, Etc., tómese con preferencia a todos, los famosos

POLVOS DE SALUD DEL Dr. DE COCK

DE VENTA en las Farmacias y Centros de Especificos.

Depósito general: J. Plans Sintas, Provenza, 126, Barcelona.

Per què és feliç?" es preguntava encuriosit i a desgrat d'ell mateix el príncep Andreu.

El comte Ilia Andreievitch vivia a Otradnoï en 1809, igual que sempre, és a dir, rebent gairebé tota la província, concorrent a les caçeres, als teatres, als àpats i als concerts. Igual que li passava a cada nou hoste que arribava a casa seva, el comte estava encisat de veure el príncep Andreu, i el va fer quedar a dormir tant si com no.

Durant tot el dia d'avorriment, els amos vells i els invitats més respectables, dels quals la casa del comte era plena, a causa de la festivitat que s'acostava, s'ocuparen del príncep Andreu; però Bolkonski, que havia mirat molt sovint Nataixa, que reia d'alguna cosa i es divertia amb la colla de joves, es preguntava a cada moment: "En què pensa? Per què està tan contenta?"

A la nit, un cop es trobà sol en aquell indret nou per a ell, trigà molt a adormir-se. Llegí, després apagà la bugia, i la tornà a entendre al cap de poca estona. A la cambra, que tenia els finestrons tancats, hi feia xafogor. Rondinava contra aquell vell beneït (volia dir el comte Rostov) que l'havia fet quedar amb el pretext que els papers necessaris encara no havien arribat. Li sabia molt de greu d'haver-se quedat.

El príncep Andreu s'alçà i s'acostà a la finestra per obrir-la. Així que obrí els finestrons, el clar de lluna, com si s'esperés fora la finestra sotjant aquell moment, es precipità dins la cambra i la inundà. El príncep obrí la finestra de bat a bat. La nit era fresca, immòbil i clara. Davant mateix de la finestra s'arranglaven uns arbres retorts, foscos d'un costat, argentats de l'altre; sota els arbres creixia una vegetació grassa, humida, esponerosa, esmampada per ci per lla, amb les fulles i les tiges argentades. Més lluny, darrera els arbres negres, una teulada llua sota la serena; més enllà, un gran arbre frondós, de tronc blanc; a dalt, la lluna, gairebé sencera, i el cel primaveral, quasi sense estrelles. El príncep Andreu es recolzà a la finestra. Els ulls se li deturaren al cel.

La cambra del príncep Andreu era al primer pis. La cambra del damunt també estava ocupada i els que l'ocupaven tampoc dormien. Sentí, per dalt, conversa de dones.

—Una altra vegada—digué una veu de dona que el príncep Andreu reconegué de seguida.

àlbers del bosc, els pins petits amb la seva verdor obscura, eterna, recordaven desgratadament l'hivern. Els cavalls, en entrar al bosc, renillaren; estaven xops de suor.

El criat Pere digné alguna cosa al cotxer, que li respongué afirmativament; però l'assentiment del cotxer no va satisfer-lo; es girà cap al seu amo.

—Fa de bon respirar, excel·lència!

—Què?

—Que és bo, excel·lència!

—Què diu!—pensà el príncep Andreu. Ah, sí, la primavera, segurament, i mirà al seu voltant. Ja és verd; ja és tot verd. Que va de pressa! I l'àlber, el pollanere, l'arbós, ja comencen... I el roure encara no es veu. Sí, vet aquí el roure!

A la vora de la carretera hi havia un roure. Probablement deu vegades més vell que els àlbers del bosc, era també deu vegades més gros i doble alt que qualsevol àlber. Era un roure enorme que calien dos homes per abraçar-lo; tenia branques trencaes de molt temps endarrera, l'escorça, tota clivellada, estava coberta de molsa. Amb els seus braços enormes i els seus dits asimètrics, separats, semblava un vell monstre malcarat i desdenyós entre els àlbers somrients. Només els petits pins ombrívols, eternament verds, dispersos pel bosc, i el roure, no es volien sotmetre a l'encís de la primavera, es negaven a mirar el sol.

"La primavera, l'amor i la felicitat!—semblava que digués aquell roure—. Tornar a passar pel mateix engany grolier, insensat, sempre el mateix, sempre mentida! No hi ha ni primavera, ni sol, ni felicitat! Teniu, mireu els pins esqueixats, morts, sempre sois; mireu-me a mi, com sóc; he obert els meus dits trencats, que creixin com vulguin, de tort, de través, tant-se-val, i no em moc de tal com sóc i no crec ni en les vostres esperances ni en les vostres mentides!"

El príncep Andreu, tot endinsant-se pel bosc, es girà moltes vegades a mirar el roure com si n'esperés alguna cosa. Les flors i l'herba creixien daval del roure, però ell, tan sorriat, tan immòbil, es mantenia dret entre elles.

—Sí, aquest roure té raó,—pensà el príncep Andreu. Que els altres, els joves, calguin en l'engany. Per nosaltres, pels que coneixem el món, la vida s'ha acabat!"

Una nova sèrie d'idees, desesperades, però agradablement tris-

Rússia - Rússia - Rússia

El més bell cant a l'amor. L'última i definitiva creació del més extraordinari "astre" de la pantalla

Vladimir Gaidarov

secundat per la bellíssima estrella

Marcel·la Albani

GRANDIÓS ÈXIT

En els salons de les grans exclusives

Pathé - Cinema **Pathé - Palace**
Reina Victòria **Saló Míria**

Pertany a la Selecció Optima del Programa Vilaseca
i Ledesma, S. A.

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rejoles de Velenciel afil-
cies de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72
Telèfon A. 599
Fàbrica: Carrer Bonavia
prop de la Travessera d'
Sana)
BARCELONA

Petits Anuncis Classificats

V E N D E S

CAIXES cabals, ornats tot acer, des
de 150 pessetes. Mallorca,
número 118, interior.

PELLS Renards i Echarpes a 40 ptes.
Arregio i transformo pells i
abrics. Villarreal, 42, segon pis, PELLE-
TERIA.

D I V E R S O S

Malalties dels bronquis
Metge especialista DOMENECH i BOURA.
Corts Catalanes, número 614.

MALALTIES DE LA PELL
Vries urinaris. Defectes sexuals. FARRÉ
PUIGAN Metge especialista. Rambla Ca-
talana, número 11.

Els gustos més exi-
gents trobaran satis-
facció en l'extens
assortit de la

Sastreria F. Comas

Fontanella, 9, pral.

Insuperable impe-
cabilitat en el tall
suprema distinció
en els gustos

Qualitats durables

Preus afinats

Especialitat en
vestits de societat

ELS QUE ANEU A PARÍS
NO OBLIDEU
que trobareu

LA PUBLICITAT

a tots els quioscos dels
Grande Boulevards, de la
plaza de la République a la
Madeleine.

A la place de la Bastille.
A la place de Saint Michel
(costat Metropolità).
Al Boulevard Saint Michel.
Al Boulevard Sebastopol.

I a tots els grans quioscos
de París

POBRE SANT ANTONI!

Sant Antoni, el sant perfecte,
gloriós era en excés,
i ara ha perdut el respecte
dels senyors i els carreters.
Patró de cavalls i d'haques,
matxos, mules i rocins,
ha vist com de llurs carns flaque-
en els "hotels" en fan plats fins.
I ara els senyors (els més totius,
fins els que mengen pocs talls)
gasten uns models de cotxos
que marxen sense cavalls.
Els cotxers de la "berlina"
i del "faetó amb cupé"
ara fan córrer amb benzina
automòbils de lloguer.
I els carreters que ans guiaven
carros d'indústria a tot drap,
des dels camions s'esbraven
fent nyec-nyec i pa-la-trap.
I és clar, carreters i amos
tiren la fe al botavan;
i els cavalls de les dinamos
ara han canviat de sant.
En comptes de Sant Antoni,
tencen per Patró excel·lent,
un ninonet, un dimoni:
a Mascota irreverent.

TONET DE TONA

CASA MATRIU

Llibreria BONAVIA

Tapineria, 4 - Telèfon 3119 A

PREUS

Bloc gran. 1'80 Ptes.
Bloc petit 0'60 "

BLOC BONAVIA

(Calendari Manelic)

ES el que publica millor selecció de treballs literaris.
el que ret honor a l'humorisme, portant l'alegria a les llars
el que aquest any dona noves caricatures i retrats de catalans il·lustres.
el més popular de tots els blocs, i el que ha creat més micòs d'imitació.

Catalans, que no falli a casa vostra el Bloc d'En BONAVIA

PER A LES FAMÍLIES,
ELS INDUSTRIALS,
ELS COMERCIANTS,
ELS BANQUERS,
ELS PROPIETARIS,
ELS RENDISTES, etc.

Dietari Català

SANT JORDI

LLIBRE DIARI DE CAIXA I INDICADOR DE CATALUNYA
Conté les dades més interessants i convenientes a tots els
comerciants i particulars

NOU MAPA DE FERROCARRILS I CARRETERES, A DOS COLORS

PREUS. Un dia en plana . . . 4 Ptes.
Dos dies en plana . . . 3 "

DIETARI DE BUTXACA
Convenient a tothom
Dos dies en plana: DUES PESSETES

OSCAR VICENTE

4, Passeig de Gràcia, 4
Gramols, Discos. Les dar-
reres novetats. Els artistes
més eminents. Les obres
més perfectes

EL

SULFOPILOL

Remei científic
contra la calvície

Gairebé tots els calbs ho són per la sebor-
rea, aquesta hipersecreció del cap,
que es manifesta amb l'aparició de la
caspa. La seborrea és el començament de la
calvície. Combate aquella és evitar aquesta.
No es coneix altre específic contra la se-
borrea que el sofre. I no es coneix més que
un medicament que permeti utilitzar aquestes
 propietats del sofre: el SULFOPILOL, ara
de nou ofert al públic.

El SULFOPILOL no és, doncs, un pro-
ducte empíric, casolà, o de perfumeria, prepa-
rat sense responsabilitat científica. Pel contrari,
està fet per facultatius catalans i basat en fór-
mules del gran dermatòleg Dr. Sabouraud.
Es l'únic remei que li aconsellarà el seu met-
ge, si el consulta. Amb el SULFOPILOL evi-
tarà la calçada del cabell en qualsevol mo-
ment en que es trobi el seu procés de calvície.
Amb el SULFOPILOL tindrà, demés, sempre
i perfectament el cabell net i sec, evitant que
la caspa li malmeti la cabellera i li faci lleig i
brut damunt el coll de la seva roba exterior.

En centres d'especifics, al preu de 7'50 pts.

LA PUBLICITAT

FONDA SIMON

MEJORS A LA CATALANA
SALO PER A BANQUETS
ESPARTERIA, 6-VIDRIERIA, 12
Telèfon 1878 A.

PELLETERIA

LA SIBERIA

JOSEP TICÓ REBERT

Casa fundada en 1891

La més important d'Espanya

Rbla. de Catalunya, 15, i Corts, 624

La casa que té incontestablement més èxit per la seva elegància i curiosa execució
dels seus models procedents de les millors firmes de París, Londres i Nova York.

LA MES ALTA QUALITAT I ELS PREUS MES REDUÏTS

CAP D'ANY I REIS

El millor present que es pot oferir: Un Abric,
Echarp, Renard, Una Catifa, etcetera, etc.

EN OCASIÓ D'AQUESTES PROPERES I TRADICIONALS FESTES
PREUS EXCEPCIONALS

Visiten l'artístic i tradicional Pessebre

tes, sorgiren en l'ànima del príncep Andreu mentre pensava en el
robre.

Durant aquell viatge semblava que reflexionés altra vegada en
tota la seva vida i que arribés a la conclusió antiga, apaivagadora
i resignada, que cal no començar res, que cal acabar la vida sense
fer mal, sense turmentar-se, sense cap desig.

II

El príncep Andreu havia de veure el mariscal de la noblesa del
districte, per qüestió de la tutela del domini de Riazan. Aquest
personatge era el comte Ilià Andreievitx Rostov. A mitjan de maig
el príncep Andreu anà a casa seva.

Ja havia començat la temporada de les calor primaverals. El
bosc era tot verd, la calor i la pols eren tals que en veure l'aigua
un hom sentia desig de ficar-s'hi.

El príncep Andreu, trist i preocupat pel que havia de demanar
al mariscal de la noblesa, referent a la seva qüestió, avançava amb
el carruatge pel caminal del jardí cap a la casa dels Rostov a Otrad-
nó. A la dreta sentia, a través dels arbres, alegres crits femenins.
Aviat descobrí una colla de noies que corrien tallant el camí de bosc.

Una joveneta molt prima, estranyament prima, amb cabells
negres, ulla negres i vestit de cotó groc amb un fixu blanc al
cap per sota del qual sortia un ble de cabells, corria a no gaire
distància del cotxe. La noia cridava alguna cosa, però en adonar-
se d'un foraster es posà a riure sense mirar-lo i tornà endarrera.

De sobte, el príncep Andreu se sentí neguitós; no sabia per què.
Fels un dia tan bonic, un sol tan clar, tot el que el voltava
era tan alegre... I aquella noia, prima i gentil, que no coneixia ni
volia conèixer que ell existís, que estava contenta i satisfeta de la
pròpia vida, probablement buida, però joiosa i tranquil·la... "De què
s'alegra? En què pensa? No deurà pas ésser en els estatuts militars,
ni en l'organització dels pagans de Riazan. En què pensa, doncs?